

فرین

ئەندیشەکانی

پورتریتی

سیر

قرین

نندیشه‌گانی

پورت‌ریتی

سه‌اداره‌مید
نقواری

پۆرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

سەردار ھەمىد (نۆرى)

شىعر

۲۰۱۴

- ناوی کتیب: پورتړیټی ئەندیشه‌کانی فرین
- نووسەر: سەردار ھەمید (نۆږی)
- بابەت: شیعەر
- تایپ و ھەڵبەر: نووسەر
- دیزاینی بەرگ: دارا ھسین (داریان)
- دیزاینی ناوھۆ: سینا حکیم زادە
- وینە‌ی ھەردوو بەرگ: (سەلقادۆر دالی)
- نرخ: ٥٥٠٠ دینار
- تیراژ: ٥٠٠ دانە
- نۆبەتی چاپ: چاپی یەكەم ٢٠١٤
- چاپخانە: تاران

ژمارە‌ی سپاردن: ژمارە (١٣٠٣) ی سالی (٢٠١٤) ی لە
 بەرپۆھبەرایەتی گشتیی کتیبخانە گشتییەکان پیدراوہ.
 مافی لەچاپدانەوہی پارێزراوہ بۆ نووسەر

پیشکشه به:

دایکی ئەزیزم (گەلاویژ).

دایکی شیعەر (رۆژ هەلەبجەیی).

دایکی رۆقار و شایار (خەدیجە).

پیشکشه به:

مامۆستای خۆم (مامۆستا محەممەد رەشید)

هاورپیم (مامۆستا رزگار).

که هەمیشە بەو پەری ئازادییەوه گویان لی گرتووم.

بە شکیڤنەری (بت اهکان، نووسەری رۆمانی

(دواهەمین هەناری دنیا) پیشکشه.

پیرست

- ۹..... له جياتى پيشهكى
- ۱۱..... هەرچهنده من، پړوانىكى ههله بهریش نیم
- ۲۳..... گهړان، له قولاييه كانى بى ماناييدا
- ۳۷..... فيستيقالى كوشتن.. له بههشتى نيشتيماندا
- ۵۴..... چوارينه يهك / دىلى دىل
- ۵۵..... مه لويه ك رازيانه... بو خرتريں
- دوو شيعرى (شيوازى كلاسيك)....
- ۱- پوژه كچى..... ۶۵
- ۲- سه و داسه رى (نامه يهك بو)..... ۶۹
- ۷۳..... فلهسه فهى عيشق.. ده چيته وه سه ر فىراق
- ۱۱۹..... بړوانن..! مروڤه چوڼ گىرودهى ژيان بووه
- ۱۳۳..... خودايه.. له جوانى و جواناوى خوتم هه لژنه
- ۱۴۳..... ئهى سپه هى
- ۱۴۹..... ئاخ..، نه گهر پياوان.. هه موو مروڤه بوونايه
- ۱۶۱..... بو زور به ريز / فهره نكي شيعر
- ۱۶۳..... تو چيت...؟
- بى هو ده.. هه ر خه رىكى..
- ۱۶۷..... كو كرده نه وه و ليده ر كرده نى ورده ژيانم

له جياتی پيشه کی ...

به دری غزه لم پر له دورو گوهه ره، ثمما
غه وواصی دهوی، یه عنی به ته عقیمی بزانه.

(نالی)

دهمیکه شاری پر شووری مهحه بیهت ماتو خاموشه
به قانونی تهجه نون شووړشی ئینشا نه کم، چ بکم؟

(مهجوی)

وتی: (مهجوی) منو تو ئافتابو سایه تیمسالین
جه نابی من که دهر که وتم، ده بی ته شریفی تو بروا.

" ئه وان خریک بوو ده که یشتنه ئه وهی که ئه وان بوئه ئازادن،
چونکه پیروزی شهرم ده کاتو نایه ته ناو گواوه وه.

له زه تی ئازادی له وه دایه که هیج کتیبیکی پیروز نه ژیا نندا نه بیټ.

به و مانایه بیټ له ته نیشته هموو کتیبیکی پیروز وه زیندانیگ ههیه، ده شی
سه خترین زیندانیش هر ئه و زیندانه بیټ که له ته نیشته کتیبه که وهیه.

له ته نیشته هموو کتیبیکی پیروز وه قامچیبه که ههیه. "

لاپه ره ۱۳۵-۱۳۶

له رومانی " نه ته وهی زئرابه کان " وه.

جه بار جه مال غه ریب

چاپی یه که م - ئه ندیشه

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۋارتىتى ئەندىشەكانى فرىن

ھەرچەندە مەن،

رېوانىكى ھەلە بەرەش نىم...!

هه رچه نده هن،

ریوانیکی هه له به ریش نیم...!

زور به هیمنی ده چمه گزی گیاکاندا و

پییان ده لیم:

ئیتیر، مه ترسن له پژمه کانی پژیینی له قلهق،

هه رگیز ره زیلی له سه رده رهینان مه کهن..

شه ونمی بژوین برا زیننه وه،

هه تاو، له بهر ئیوه یه تا هه نوو کesh هه ر زیندو وه..

ده نا، ده میکه،

له هه ولی خو فریدانه ئه ودیوی ژیاندا یه،

ئیوه، ئه گهر تووشی زه ردو بییش بن..

ستیانه کانتان هه ر پرڻ له ئومیدی گولستان.

پييان ده ٿيم:

ٽيتر منيش...

ريشي حاجي له قهله قئ ده گرم و..

ٺه مجاره يان،

ريگه ي مالي (زيوس)^۱ ي هه له نيشانده دم..

گه ر جاريتر ويستي برواته ٺه وي،

ٺاراسته ي گولخانه ي ريي (لوقه ر اي ده ڪم...)،

تاڪو له وي..

له (موناليزا)^۲ وه،

فيري هونه ري دانيشتنن خونچه بيي، له سهه ر ٺه سڪه ميل،

۱- زيوس: خوي خواهنده ڪاني يونان بووه .

۲- موناليزا: تابلو به ناولانگه ڪه ي هونه رمه ندي ٿيٽالي (ليونارڊو ڊاوينشي) يه، وه ڪ ده ٿين بهه ماوه ي چوار سال ته واو بووه، ميٽرووي دروست ڪردنه ڪه ي ده گه ريته وه بئ سهده ي (شازده)، واتسه قوناعي رٽنيسانس ي زيرين. به لام ٿيستا له (لوقه ر) ي فهره نسايه.

بىينى... دلتەنگىيە كەى..

تاقگەى ھونەرى چەند بالابەرزتر كرددووھ..

گۆزەى پۆرتريتى* ئەندىشەكانى فرين...

بە زەردەخەنە زەردەكەى..

چەند تژىترە لە ئاسمان..!

كە دەمى پر دەبى لە مەى،

بە گياكان دەلیم:

دەمەوى حاجى بىينى،

ئاونگى گوناكانى ژنييتى..

چەند جوان دەنيشەنە سەر كەژى مروفايەتى..!

* پۆرتريت: زاراوہیەکی ھونەرییە، بە واتای وینەى مروفا، وینەى دەستکرد، وینەى زەیتی

پوختاسار. portrait

فېربىي...

گۈلى ئارامگرتن بگرى و

بە درىژايى چوار جار سىكىر بوونى گوپكه ..

لە بەردەم پەرسىوى نىگار كىش دانىشى و

ھەندى جارىش،

چەند گەلایەك ھەيران دەركا و..

ھەرگىز نەھىلى ردىنىشى چرۆ بكات،

تۆپىك گوپزانىش لە رووبارى راین* قەرز بكات..

بۆ رىشتاشىنى گوپزەكان،

تاكو زارۆكان لە گەمەى ماتانىياندا..

ئىتر چووزەرى ترس لەدليان دەرنەچى،

* رووبارى راین: رووبارىكە لە ئەوروپا، بە ناو چەند ولاتىكدا تىدەپەرىت،

یە كىك لەو ولاتانەش فەرەنساپە.

بزانى..

كە چەندان ئىنجانەى گروگال و..

چەندان سوزگى، بۆ ئاويتە و ئامبازبوونى تىرىش ھەيە،

نەوەك..

فېربېي، وەك (مەلا - رىا)..

پلىكانەى تەمەن تووشى لەرزوتاي سىرپىنەوە بكات،

بزانى.. .كە،

موورووخولانەوہ بە دەورى ھىزەيەكدا،

زىر بە فيرۇدانىكى زيادەيە.. .!

لەوہ گرتگتر.. .،

روانىنى شاكارىكى بالاروانىيە.

با بزانى.. .

زور شوينى تىرىش ھەن.. .،

بۇ فيربوونى، كردنە دەزووى زەنگيانەى ژيانەوہ،

زور رىگەى تر، دەمانبەنەوہ نىو ھىلینە فيردەوسىيەكان،

زور موناجاتى ئەسرىنىى تر

دەمانخەنەوہ ناو پىكەنىنى پىكى كانىاويك،

فېربىي..

گوپرادىرى، بۇ سۆلۆي * فيولينىكىش... **

كە لە خلىسكانى قاچەكانى كوللەيەك دەرژى،

بۇ سۆلۆي پيانوئى..

وا لە ئەنجامى ختوكەدانى خودى سىسار كەيەك..

ژيان پىر دەكات لە بېدەنگى،

بەمەر جىكىش،

بە ئاوى كوفر نە يانشواتەوہ و..

لەسەر سفرە و خوانى كۆترەكانى يادگار يىش..

نە يانكوژ يىتەوہ..!

*سۆلۆ: زاراوہ يەكى ھونەرىي مۆسىقا يە، بەواتاي ئارازىكى مۆسىقىي تاكە كەسى دىت، solo .

**فيولين: كەمان violin .

هر لهوئ.. ٺهوش ببيستي،

که، زياد له سهده په که ..

په زدان، په پوهندي به ٺيان و..

به مروٺ و به زه ويه وه پچراوه ..!

فيري بي..

به هاوسيه ره ٺازيزه که يشي بلئ:

وهره، ٺيتر ...

با له هيلانه ي هيله ڪاني (داڦينشي) دا..

فيري فهلسه فه ي نووستن بين،

له ره گه وه، بو نيانيه ڪاني غور بهت سه ربه ڪه وين و..

له لوچي جله شه وانه ڪاني (موناليزا) ش، دا بگير سيين،

پي بلي:

" هه چهنده گوناھي دهمه ڪهت باره له سهر ليو..
 هددى چيه (حاجي) كه بلي: ماچه كه فارهت..؟! "*

حاجي.. فير بي،

به ٺايزه ڪهي خوي بلي:

وهه، ٽيتر...

با په ٺيواني يه ڪجاري ده رپر ين،

له روو ڪردنه مالي (زيوس)..

پيش ٺهوهي،

غهر يزه ٺاوهز بڪاته مالي هه ميشه يي خوي،

به ره وهي، چهند سهر ڪي مردن ڪو بڪه ينه وه و..!

گه لاکاني چاوه روانيشمان..

به ديار تهرمي ليخوشبونونه وه هه لوه رن،

*: ڊيٽيڪ شيعري (نالي) يه، به لام من به زماني حاجي له قلعه ڪه وه ده رمپر يوه.

بېزى:

بۆ لەمەو لا...

بە دەم دۆشینی تەنافەكانى بارانەوہ...

ئېتر...

ھەرکە، میوہى ماچەکانمان گەیین..

بە ئارامى و..

بە بى ترساندى باوانى کلأفەکان،

لە ناو چاوە میہرەبانەكانى گوارەى شیعريشدا..

خۆمان دەشوین.

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىنى ئەندىشەكانى فرىن

سەردار ھەمىد (نۆرى)

پۇرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

گەران..

لەقولاىيەكانى..

بى مانايدا..!

گہران .. لہ قولایییہ کانی .. بی ماناییدا ..

نہ سیمی ھور ماچم دہ کاو ..
عومری دریزی زناریکی * مہمک زلی ..
بی ستیانم ٲی دہ بہ خشی؁
کہ دلؤٲہ یہ کی ٲر تاسہی بہر کہ وتبی؁
لہ نیوہ ٲوٲہ کی ٲر تہ موزدا ..

* زنار : گا بہرد؁ بہردی زور گہورہ.

ده زانم شهویک دیت روژی تیا ناکه مه وه
ده بی ده سٲیبیکه م تا زیندووم،
ده ست به گه ران، به دوای نهینی مانادا
به دوای هیچدا ده گهریم!
که هه موو ئومیدیکی په مه یی تیایه،
به لام بی دوودلی...
چاوه روانی ئیواره بوونیکی بوئمیخه کییشی لی ناکه م

ده‌گه‌رێم... ده‌گه‌رێم... ده‌گه‌رێم...

ده‌ست به‌ گه‌ران ده‌که‌م،

گه‌ران به‌دوای دابه‌زین به‌ گه‌وره‌بیداو..

دوو‌باره سه‌رکه‌وتنه‌وه به‌ منداڵیدا،

به‌دوای ده‌فری چاوی وشکا..

په‌لکه‌ زیرینه‌کانی پرچی هه‌تاوی پی ته‌ر بکه‌م،

به‌دوای سه‌مای کوکوختیه‌کی قوراوی

له‌ ته‌نیاویی زستانیکا

به‌ هه‌ناسه‌ی.. گه‌رمم بکاته‌وه، بی یه‌که‌بون،

بە دواى سىمتى ھەرمىيەكى دەرىپى سوردادا..
چاۋە زەردەكانى ھەنگ تەماحى نەكردىپى و
تامى قاچى پەپولەى نەچەشتىپى و
خەون لىپى نەپەرىپى،

گەرەن بەدواى گەمەيەكى جواندا..
وەك گەمە جوانەكانى (ئەوا)..
پاك و بە ناز و پىر فەتتاسيا،

بەدواى شىعەرىكى بەھارانەى (جەنرالپى پايىز)،
باس لە ھەناسەى وەرزە سەوزەكانى..
نيۋەشەويكى ھەتاۋئامپىزى دوونەفەرىپى بىكات،

بەدواى بەلوعەيەكى دەمشردا...
لېۋار چاۋى كىژۆلەيەك لىي نەترازابى...
ماچى گەورە كچىكى شاعىر،
لەسەر دەسكەوانەكەى نووسرابى و
بىخەمە ژىر پىلوۋەكانم بو ساتىك ئارامى،

بەدواى تابلۆيەكى ئەبستراكتدا...
واتاى ژيان لە مەرگ دارنى،
بە ھارمۇنياى رەنگ و سىمفونىايەكى "بتەۋقن"

بەدۋاي پارچەكەى ترمدا..

تا كامل بىم، لە بى ھۆشى و گەمژەيى و ھەسودى،

گەرەن بەدۋاي لەتى راستگوۋيى..

لەبەرپى شەھىنى شارى شيعرا،

لەتەكەى ترى بۆ زياد بكم..

بۆ پيروۆز راگرتنى لەناخى وەرزەكاندا،

بەدۋاي رۆشنایى چاوى شەمشەمەكوپرەيەكدا

لەگويسەبانەى دەيجوردا، عارىفانە...

پرشنگى دزەنىگانى رۆژم بۆ تەفسير بکات

بەلام...،

بەدوای میزەریکی سپیدا ناگەریم...

تا بەیادی منالیمه‌وه،.. جارێکی تر!

سورەتی (فیل) لەباوێشیدا فێر بێم و

وێک فێلی مناباز،

لوتە زلەکەیی بخاتە سەر شانم،

چونکە زۆرن... ئەوانە،

لەهەر شوینی،

به دوای سروتی گهنمییکی کوێردا ده‌گه‌ریم،
 گوپالیکی پی بهۆنمه‌وه بو چالیی چاوی باپیره‌م...
 تا رێگای ده‌سته‌کانی پی ده‌ربکات...
 چون به‌رپوه‌به‌ری کاره‌ساته‌کانی ژيانمه،

به‌دوای سرودییکی مه‌یله‌ومۆردا...
 چه‌شنی، وێژدانی شیعیری تیا چینه‌رابی،
 بیکه‌م به مارشی موقه‌ده‌سات به زاری (ئه‌و)،

به‌دوای رۆژنامه‌یه‌کی لاپه‌ره سپیدا...
 وه‌ك ئاوه‌زی زارو‌کانی،
 كه به وانه‌ی پیروزی و خوشه‌ویستی تیرورو
 جوانکاریی ره‌شه‌کوژی گوشناکرین

بەدوای خوینی کوللە یەکی زەبە لا حدا...
دەر خواردی جەلادەکانی بدم،
لە باتیی خوینی مروّقە بی دەرە تانەکان

بەدوای ھەسارە یە کدا دە گەر پیم...
مروّقەکانی لە مروّقە بچن لە پیکھاتەدا،
خاکە کە ی گولی ھۆشبەر بەرھەم نەھینی،
گەنجەکانی لە چاوی یە کتردا بژین و
مالوسانە رەونە کەن لە ترساندا،

بەدوای یاسایە کدا ویل دەبم...
پەشیمانییەکی سور لە فەلسەفە کە یدا نەبیت و
مروّقبوونی تیا سنوردار و چوارچیو نە کرابی،

به دواى شاره میرووله یه کی سپییستدا ..
گه نمه کان له تلهت نه کهن و
له هه له کانی یه کتر خوشبن و
دژی میرووله ره شپیسته کان نه جه نگان،

به دواى سییه ری مه رگی ..
ریشو له یه کی دهنوو کپاک و به سته زماندا،
پهنجه کانی پیی، موٲری خیانه تی نه کرد بی و
دهنکه جو به کی نه کرد بیته پیاله یی بیره و
نوٲشی په روانه یه کی پرته قالیی نه کرد بی،

به‌لام.....

ناگه‌ریم به‌دوای که‌لله‌خانه‌یه‌کدا...

که‌ جمجه‌کانی زمانپاراو و ره‌وانبیترتر بن له ئیمه،

چونکه زورن ته‌وانه...

له‌هر شوینی!

ده‌گه‌ریم به‌دوای مانایه‌کدا...

تا، چیتر..

چاومان داخ بکه‌ین و زمانیش قفل!

ئه‌م هیچه پر مانایانه...

که‌س په‌بیان پی نابات،

جگه له خووم و خووم،

دہ گہریم بہ دوای گہرانه وہ و
گیرانه وہ یہ کی راستگو بیبانه دا ،
بہ لام نیہ ،
سہرم ناکہ وئ ،
بوئہ ، یہ کہم کہس خوّم ...
تہ وا قہ لاپی قولفی زمانم دہ گرم و
بہ پیلہ قہ ... قغلی دہ دم ،
تیتہر بی مانای بہ سہ !
تتوہش ہہ روا ...
لہ قولایی بیماناییدا قغلی بدہن ،
لیرہ وہ دہست پی دہ کہ مہ وہ .
لہ سہرہ تاوہ کوتاییم پی ہینابوو .

۲۰۰۸

پیشکہ شہ بہ ساتہ کانی خورپہی پوچ و تریہی دلم ،
بہ چاوہ نہ فسونا و بیبہ کانی (پوژ ہہ لہ بجہی) س شاعیر .

لہ ژمارہ (۲۲) ی سالی ۲۰۰۸ ی گزقاری (ہہ نار) دا بلاو بوتہ وہ .

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

فېستىۋالى كۈشتن ..

لە بەھەشتى نىشتىماندا ..!

فیستیقای کوشتن ..

له به هه شتی نیشتماندا !..

(گشتیان ده لئین: ټه گهر خو شمان خو مان نه کوژین،
ټه وا، پاله وانه کانی نیشتمان هه ده مان کوژن...!)

(٠)

عیشق ده لی:

به حو کمی گوړانییه کانی گونا هـ ،

ټیمه وه ختی خو ی،

به پی مادده ی ژماره سفر ..

له یاسای سزادانی ژیان،

به تاوانی .. مژینی

پرو شهی هه ناسه کانی گزنگ و

خواردنی توژیک له بو شاییه کانی ژین

له وی دهر کراوین،

بۆيە ئىمە،

تازە بووينەتە..

خەلكى نەخشاندەكانى سەربالى پەپولە،

نەك ئەوى..

تازە، ئىمەى عىشق..

نىشتىمانىشمان ئەو قەدەرەيە..

ئەمرو..

سبەى..

لىي دەبين بە سووتوو.

(۱)

پەروانە يەك... .

لەسەر چلېكى ژيان سەمادە كات.. .

بەجرىوھى پاسارىيەك،

بېزارە لە بوون.. .

عاشقى مەرگ.. .!

(۲)

شەختە لە گول دەپرسى:

ئەرى تۆ نىگەران نابى، كە دىمە سەرت؟

گول دەلى:

بەمەرجى، گەرمم بگە يته وە..

وەك ھەناسەى خوا ،

نەك پرووت!

(۳)

لەشەرمەزارىدا نىيە ..
گەلا رەنگى زەرد دەبىۋ
دەكەۋى بەسەر خۇ فرېداندا ..
ئەۋە رېز لەبوونى خۇى دەگرىۋ
كورسىيەكەى بۇ يەكىكى تر چۆلدەكات.

(۴)

كەويىك...

بە قەنارەى پرچەكانى قەفەز دەلى:

تۆ نەسلى فرىنت بىر بردوومەوہ ،

ئەگەر ، ھەر پەنجۆلە خوينىنەكانى منت دەوى..

ئەوا، لە جىي ئەوہ..

چەپكى لەخۆكوشتنى خۆمت پيشكەشدهكەم،

تۆش، ھەر بۆ دلنەوايىبەكانى فرىن،

پىمبلى: خۆتخۆش.

(۵)

__ با __ رېشى سېى دەبى،

لە خوا دەپارېتەو،

ئىتر ھەناسە نەدات..

بۇ تىكشكاندىنى ژيان.

(٦)

به‌رد زمانی ناپژئی ..

تا رقی هه‌لنه‌سینی،

به‌دهوری خوئدا ..

کاتی له‌مالوچکه‌یه‌کدا دیلی ده‌کهی،

یان وه‌ک به‌سته‌زمانیک ..

ریگه‌ی مالی کوشتنه‌کانی نیشانده‌دهی.

(۷)

ماسی که له مەرگ راده کا...،
ئەوێ عاشقی ئاوه..
که ناگاته ناوهوهی،
ههردهم به دوایدا راده کاتو
لهم که ینوبه ینه شدا...،
هه میشه سه ری تیاده چی...!
خۆش ژیان !

(٨)

بولبول،

کە بە چەندان ئاواز دەخوینێ..،

ئەوه، بەدوای...

رەسەنایه‌تی دهنگی خویدا ده‌گه‌رێ..

تا، بیدۆزێته‌وه .،

هه‌رگیز ناتوانی..

هاکا ئاوازه‌کانی تیا خنکینرا..

بێ مه‌به‌ست له‌ لقی ماچیکا.

(۹)

سەرەرۋبۈۋونى خۆى نىيە ..
كە سەرى دەكىشى بەمەرگا ،
ئەۋە عىشقە پىناسەى دەكا ،
تا نەمر بى .. ،
تريفەى زىۋىنى مانگ .. ،

(۱۰)

زەردەپەر...

كە سەردادەنويى بۇ رۇشتن...

تارىكى فىرى ريز دەكا،

تا، دواى گەرانهوى ،

لە كازيوەدا..

ئەويش لەبەرى ھەستىو..

لەجىي خۇي دايىنىشىنى...

ھەتا، دوناو دونى مەرگ.

(۱۱)

دار...

كە باۋەش بۇ ئاگر دەكاتهوہ..

دەيەۋى بېگوشى بەخۇيەوہ،

تا ئۆرگازم،

چوزانى..

مەرگ ھىندە عاشقىتى،

تابووتەكەشى ھەر لەخۇى دروستىدەكات..!

(۱۲)

مىرگوزارىك،

لە پىشېركىي جوانترىن كوشتندا،

زۆر مېھرەبانانە و بى دوودلى..

بە كوشتنى خۆي،

راستەوخۇ..

خەلاتى يەكەمى فېستىفالەكەى بردهوه.

(۱۳)

ٲهوی ئازا،

واته، ٲهوی بی ٲومید له ژیان،

ٲه و نازناوه،

مه‌دالیای شه‌ری براکانه له ملیدا..

بوٲیه، تاکو ئیستاش ههر دیلی مه‌دالیایه.

مردووی نیو زولمه‌ته،

یان هیشتا زیندووی نیو یادگارییه‌کانه؟

له ژووره ٲه‌نگوسته‌چاوه‌کانی بنی قه‌لادا،

نازانم.....،

ٺهوي عاشقي مهرگ و مه داليا،

ٺهوي بو به شوينيدا نه گه رين...؟

با ٺيتر بهس به مهر يه کيکمان بليت:

" ٺه فسوس که من وتو هه رگيز يه کتر نابينين " هوه،

نه ک له ريکهي کاسيته وه،

به لکو با رووبه روو پيمان بليت:

" ٺه تانه وي له پيناوي دايکي وه ته ندا بمرن؟

که وه ته نپه روه ران وه ک قه حيه سواري ده بن "؟

سه ريا سي دوو هم* .

۲۰۰۸-۲۰۰۹

*کاره کته ريکي پوماني (دواهه مين هه ناري دونيا) ي (به اختياره علي) يه .

هه ردوو رسته ي نيو " " یش هه ر قسه ي ٺه وه .

- چه ند پوس ته ريکي، له ژماره (۹۲) ي گوڤاري (بانه پوژ) دا بلاو بوته وه،

به ناوونيشاني (مه رگدوستي) يه وه .

چوارىنە يەك

دىلى دىل

"ئەسىرى بسكى ئالۋزى كچە كوردىكى نەشمىلم
تەماشاكەن چ سەيرىكە بەدەستى دىلەوۋە دىلم"*
كەزىي ئەو رادەكىشرىت و پرچى دلى منىش پىۋە
ئەو زەلىلى ئازادىيە، منى ئازادىش
زەلىلم.

۲۰۰۸

" " *دوۋ نىۋە دىرى يەكەمى شىعەرى (ھىمن)ە،
ھەر بە ئەفەسى (ھىمن)ىش كىرەۋمەتە چوارىنە.

مەلۇمەت رازىانە...

بۇ خىرتىن.....،

مەلۇيەك رازىانە...

بۇ خىرتىن

(چەند گرتە يەك ئەكاتى جىاوازدا)

(بۇ كچىك كە ئەو ەندە ناسكبوو، دەستنوئىزى دەشكاند.

خۆزگە چاوى بە قىبلە و سىنگىسى دەبوو بەرمالم. !)

- ۱ -

لە درزى دەرزىلە يەكەوہ ..

روانىم بۇ چاوى دەزوويەك،

دۆشدامابوو !

دەستىم گرت و پەراندمەوہ ..

لە رەھەندى رېگەى مەمك و

كىوى (تور ات،

بى پايان سوپاسى كردم،

زۆر بەپەلە، ئامادەبوو ..

بۇ دورىنى ..

ستيانىكى مەيلە و سورت ..)

كىوى اتورا: ئەو كىوہى پېغەمبەرموسا لە سەرىيەوہ گفتوگۆى كردووہ لە گەل خودا.

- ۲ -

راکشابوو لەسەر پىشتى..،
وەك كەشتىيەكى دەم لافاۋ...
بە وىنەى نوح...
رېم بەۋى كەوت..،
لەسەر بەرزترىن رازى^۱ دا...
گرتم لەنگەر..،
دوای پىشۋودان،
كە زانيم جىگايى خوشەو...
بەھارانەيە بۆ زۆزان^۲،
بەياخىكم لەسەر ھەلداو...
لوتكەم بۆخۆم كرد بە بەندەر..،

۱- راز: لېرەدا بەماناى شاخى بىند ھاتوۋە.

۲- زۆزان: ھەۋارگەى كۆچەران .

- ۳ -

تہری کچی ؟

نیازم وایہ ..

چکی ماچی تہرو ئالوز ،

لہ زارو لیوی گولینت ...

لہ تہ مشہودا بچنمہ وہ .

لہ بولیئہ ،

لہ کوخارو گوی مہ مکانت ..

ہہر بہ لیو .. بیانچینمہ وہ .

تو دہلیی چی ؟

بولیئہ : کازیوہی بہ یان .

کوخار : سوچ ، قوزبن .

- ۴ -

تو كچىكى كەمانىت و..
منىش ژەنيارىكى پر چىژ،
كە دەست دىنم بە پرچتدا..
بوڭ و ئاوازی خوڭش برىژ،
بىلەر يىنەوہ ژىكانت..
ئەنگوستم گەشتە گەردنت،
تا پەنجۆلەم دەگاتە جووت..
مەمكى بى سوخمەى بەردنت.

- ۵ -

شەوېك ...

چوومە سەر پلوتۆ،

ھىچ ھەستەم بەسەرما نەکرد..،

رۆژيکيش...

چوومە سەر عەتارد..

ھەر ۋەختبوو رەقبىمەۋە..،

چونكى يەكەمجار مەمكانت...

ئاۋىزان نىلەۋ گىرى بووم..،

مەخابن بۇ جارى دووم..،

بى پرس مەمىلەت فرى بووم!

- ٦ -

ئەي شوخه‌که ..

ئای چه‌ند خوشه!

بئ ئەوه‌ی توش را‌گویزان بم

به‌ گۆلبه‌ژن و ..

قه‌دو بالای ..

که‌مانیت و مه‌مانیتا ...

ئاویزان بم !

- ۷ -

لێوم ویڵه...

به دواى ماچى چامه‌یه‌كا،

تۆى شه‌نگ، نووسه‌ره‌كه‌ى بىت.

گه‌ر ماچى كه‌م...

وه‌ك ئه‌وه‌یه..

مه‌مه‌كه‌كانتم راموسابى،

ناشتناسم..

به‌لام من هه‌ر وازنى تۆم..

پيغه‌مبه‌ر پشت (موسا) بى..!

وازن : كه‌یفو ئارم‌زوو لى بوون .

- ۸ -

ھەناسەكەم...

ئاي چەند گەرمە..!

لە شەوانى رېبەنداننا...

بۇ نيوان دوو شاخى بەستوو...

سپىي بەفرىن...

بېھم ھانا..!

- ۹ -

لە پال گۆی...
بە دەستمه‌وه بوو گۆپالی...
کە سەرکەوتم...
ئەوسا زانیم...
خۆشتره بکه‌ومه چالی...!

۲۰۰۸_۲۰۰۷

گۆپال: گۆجان

(خەلاتی سێبەم)ی شیعری وەرگرتووه، له فیستیفالی ئەدەبیی (شاعر و چیرۆک)،
له مانگی (ئاب)ی سالی (۲۰۰۸)، (بە تۆنە ی پۆژی جیهانیی لوان)هوه،
که (ناوه‌ندی ریکخواه دیموکراتییەکانی گەرمیان) له‌دەریه‌ندیخان سازیکرد.

سه‌ردار مه‌مید (نۆری)

پۆرتریتی ئەندیشه‌کانی فرین

دوو شیعری شیوازی کلاسیک

رۆژه کچی

رۆژە كچى

بەدەستى پرووى خۇي داپۇشى، ويستى تەنيام بكات بى ژن
 ھەستىمكرد نازانى ھەرگىز، پرووى خور ناگىرى بە بيژن*
 چووينە پيشى، لەگەل يارانم بو تكا، كەچى وتى:
 ئەو كەسانەش لە رىزى تۇن، لاي من وەك وريئە بيژن
 ئەگەر بىشمكوژى، رازىم، وتم: قەيناكە تىمبگرە
 ئيوە ناگرن بەرگەم، وتى: مژولانم ھىندە تىژن
 سويندم بو خوارد، بەچاوانم لە ئەستوى بگرم تاماوم
 پىم رازى نەبوو، مخابن، وتى: لاچو ئيوە گىژن
 وەكو نەمام لەسەر رىگاكەي خوم ناشت، فەرمانى دا:
 كەي ئەمە شوين دارى پيرە؟ لە جيگەيى تر بينيژن

* بە ماناي بيژنگ ماتووه

كۈنۈشم بۇ برد، دەيانجار، سەيرىكىشى ھەر نەكردم
 دەلېن: زۆرىك بى ئاۋەز بوون، ئەمەى پرسى راستە ئىژن؟
 بەزەيىت بى، وتم: شىت بووم، وتى: دەزانم شىتەگيان
 يەكەم كەس تۆ نىت، وا بلېى، چەندىنى تر زۆر لە مېژن
 وايان دەوت، درۆ دەرچوون، گەر تۆ راستىش بكەى، بەلام
 ھەرۈەك ئەوانى، ئەزانم، لە گشت شوپن خەرىك لامېژن
 چەشنى ئەوان نىم و نابم، وتم: دلنباە، ھەرگىز
 عاشقبوون نازاتنن چىيە؟ ھەمىشە ھەر لەدۋاى چىژن
 ھىندە لەگەلى دوام و شوپنى كەوتم، تا پىى وتم:
 كاترمېرى رۆژ نەبىنن، روو لە مانگ دەكەن، لىژن

زورم کوشا تا رايبگرم، بي سوود، ٺاکام ليم تورهبوو
 ٺه گهر وازم لي نه هيئي، ده ليم بهردت تي هاويژن
 خوم قوربانن ده کم، وتم: تنها ٺاورپ تر بهروه
 پيويست ناکات ٺيستا، وتي: خوت هه لنگره بو رور جيژن
 له ٺاستي رور ڪچيڪدا، چ (سهردار) يکي بي سهرم
 سهيره! گوره شهم لي ده کات، به چاواني دامبيژن
 گهر له گهل ٺهو رور نه بيت، تهر کي دنيا بکه (نوري)
 هه موو، ساتيکي ناهيئي، به بي ٺهو نه چيته جي ژن.

سەردار ھەمىد (نۆرى)

پۋرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

سەوداسەرى

(نامە يەك بۆ.....)

مه‌یکه پیناسه‌م به چاکه و مه‌یخه پیش ناوه‌که‌م کاکه، ههر من به‌ستم
 مه‌یخه ته‌نیشنت که‌سی تر، خه‌سته خه‌ستم، برین‌داری مه‌که هه‌ستم
 گرینگ نییه بکه‌ی باسم که من به دەست تۆ که‌ساسم، وه‌ک په‌لاشم
 وه‌سفم ناوی، له‌که‌لمدا بدوی، وه‌ره سانا تی‌ب‌ب‌گه له قه‌ستم
 شیعر شیوه، بالات میوه، سهر گول پیوه، رومه‌تت وه‌ک به‌فوری کی‌وه
 له خه‌یالما، تاب‌لویه‌کیت له‌چوار‌چ‌پوه، که د‌پ‌یتته به‌ر چاوی مه‌ستم
 مه‌لێ له شیوعرا له گه‌لێ بالاده‌سته، بالاده‌ستترم له ماچا
 که ناگه‌م به ماچی ده‌مت، گه‌ی به‌من چی؟ چامه، خامه، بال، ده‌ستم
 چه‌مانت ههر وه‌کو ناگه‌ون، خودا نا‌ی‌ب‌ب‌ت بو‌کووشنتنی منی کردوون
 مه‌مت وه‌ک زینی کردووه، وه‌کو زینی، که‌ی بی؟ بایم ئۆخه‌ی گه‌ستم

(زینی) یه‌که‌م به‌مانای (مه‌لی کتی - بستی) هاتوو. (زینی) یه‌که‌م زینی (نۆڕی) یه‌که‌م

ناگه: میلاقی، نه‌و ترشیه‌ی بو‌رستان هه‌له‌وه‌اسن.

که پهرسه‌م له خالی خالته، ناردمه‌وه به‌ده‌سه‌ست خالی، چون نه‌نزانسی مه‌به‌سه‌ستم خالی خالته یاخود خالته، تا زیاترته پیا هه‌له‌به‌سه‌ستم له مه‌مه‌کانی شه‌عه‌ره‌کانم چیه‌ر وه‌رده‌گرم، چون زاده‌ی میوانی تووه‌سه‌ گهر بن ده‌رچه‌ له سه‌ینه‌م دل، دیته سه‌ینه‌ت، تا زوو بگه‌م به مه‌به‌سه‌ستم تیرگه‌ت تیرگه‌تم ره‌ژۆی، خو‌م به نه‌نه‌سه‌سه‌ت لا نه‌دا لیه‌ی، نه‌نه‌گه‌وام پیه‌ی به‌هیوا بووم بیه‌ته سه‌رم، به‌لام ره‌شه‌ستی، فریاد ره‌س نه‌بوو خو‌م به‌سه‌ستم زۆرم چه‌شه‌ت تازاری دلم، به چاوانته وه‌که (په‌سه‌که‌) تو پیه‌ته‌به‌خه‌سه‌سه‌م له‌به‌ر چاوما‌ی چون به‌وه‌ی، چون به‌وته‌په‌سه‌ت شه‌وه‌ی خو‌ت چاپکه‌رد له‌نه‌سه‌ستم

١- په‌سه‌که: کچه‌کی زۆر جوان بوو، نه‌فرۆه‌یه‌ت تیره‌یه‌ی به‌جوانیه‌که‌ی ده‌به‌رد و (په‌ژۆس) ی کوری نارد بو کوشته‌ی، که‌چه‌ی (په‌ژۆس) به‌ بینه‌یه‌ی په‌که‌سه‌ر شه‌پدا‌ی بوو و ده‌سه‌تی له کوشته‌ی هه‌لگه‌ت و دواتره‌ی بوونه‌ هه‌راسه‌ر.

با خەلكىش ھەموو بىزانىن خۇشت تەوېم، مەيشاروۋە بە كا كەسەر
سەوداسەرتەم، بۇت تەسوېم، سەرلەبەرتەم، دلمت پىدا ھەلگەبەستەم
بابەكەت ئاۋاۋابىن مالى، چەند مالى ئاۋاكردوۋە، با ئاۋاكا
مالى مېش، نەك بچى بە ئاۋاۋەرە، تىماركە بىرىنى خەستەم
مسولمانان كەتوۋنە شوېن پىغەمبەريان، بو بەھەشتى يەك پەرتى
مېش شوېنت كەتومو توش خەلاتى دۆزەخم دەكەي، بى دەربەستەم!
دىيى ھەر كەس باخى سىنەت، بىپويە بەھەشتى خودا، چۇن دىۋانە
نەي (نۆرى)، بو كەشتەم بە فېردەوست تەبى ھەرگىز رانەۋەستەم.

پۆرتریتی ئەندیشه‌کانی فرین

سەردار ئەمید (نۆژی)

فەلسەفەی **عیشق** ..

دەچیتەووە سەرفیراق! ..!

فەلسەفەى عىشق ..

دە چیتەووە سەرفىراق ..!

(داستانى سەماى مەمكەكانى مۆمىك، بۆ لە داىكبوونى مەرگم،

بە پاسپاردەيى باهۆز، بۆ بوون بە خواوەند.)

داىكم

قەسىدەىەكى درىژە، پەر لە زمان ..

ناخویندریتهوه، هینده تاقەتپر و کینه،

هەر خەرىكى گىرانهوهى ..

تەمەننا لە باربراوە حىكايەتتەمیزەکانی بۆم و

نايەنە کوتايى ..!

بۆ ئەوهى باشتەر گوێچکە تەرەکانى بۆ هەلخەم

پەنجە مېهرەبانەکانى بەناو قژمدا دینیت،

من وا بىر دەكەمەوه، كە وا بزانی ..

گژوگیاکانى دەمو چاوى باوكمه و ..

بژاریان دەكات،

یان، ئەیهوویت پیتچنیان بکات،

منیش بہ دم گویٰ ہلخستہ وہ،
 ہر برژانگہ کانم لیکدہ خشینم..
 جاروباریش،
 توری چوانم ہلدہ گیرمہ وہ، تا بزائم،
 تہ و بو بیر ناکاتہ وہ لہ وہی کہ نیہ تی؟!
 تیر تیدہ فکرم،
 لہ و دیوی گولڈانی چاوہ کانییہ وہ..
 لہ گوزارہی رچی تینویہ وہ بہ عیشق..
 لہ قسہ خوشی پہ رندہ یی..
 رنی نیو ژوورہ تہ نیاکہ مہ وہ،
 وردہ وردہ، بہ دم وہ نہ وزہ کانی..
 حیکایہ تیژہ (ہزارو یہ ک شہ وہ) ٹاساکہ وہ،
 حیکایہ تہ کانی ناو حیکایہ تی تہ مشہ ویش..
 برانہ ناو خہ وہ وہ،

منيش،

سهرنجيڪي دهره وهي خوّم ددهم..

ساتيڪ، ٺاگام لهو نامينيّت!

تيدهه زرم،

ٺه مجاره يان، لهو ديوي ته نيائي باهوڙيڪه وه،

دهه بيبنم، ٺاميته لهو نوبوون،

ٺاماده بو ڙيربال!

باهوڙيڪ،

جار جار لهه شيوهي ڙن

داتاشراو، لهه شيوهي خواوهند

بهلام، دلنيا نيم گويم لهه ٺاوازي ڪاميانه،

بوئه، من گومانم ههيه و

پيم ههزم ناڪريّت..

تا بيناسينم به قهسيدهيه ڪي زار باراناوي

گويم، قسه ي چاوه کاني ده بيسي و

خوي گيل ده کات،

چاوم، ههستي ده بيني و ..

ٺه ويني ده توينيه وه له ناخي مهستيما،

به لام، هيشتا نازانم ..

دايکم بو بير ناکاته وه له وه ي، که نييه تي،

ٺه ري، به راست ...

تو بلبي، ٺه وه بير کردنه وه کاني نه بيت؟

که به حیکايه ته وه مني پي ده خه له تيني؟

ٺاخر

چله گيزه لوو که ي زه يتوني ره شي شه راوي ..

ره نگه پيوستي به گه ردو گولي ٺه و بيت،

نه ک من،

به لام پينه چي، ٺه و پيوستي به ٺاوداني من بيت

نه ک به قه سيده ي گولخه نده راني ..!

* * *

لەم بینین و وردبوونەووەیەم، زۆر دەترسم،
 خۆ دەشزانم..
 فەلسەفەی ترس و ماندو بوون..
 دەچینه‌وه سەر سەمای هەناسە برکی!
 دەیبینم، چەندە ئالۆزە لە هەناوی خۆی دا،
 هێدی هێدی لە بالکۆنە‌که‌ماندا پیاسە دەکات..
 لە گلیڤه‌ روونە‌کانی شوشە‌که‌یە‌وه..
 گۆلی روونینیم تێدە‌گری،
 چامە پر ماچە‌که‌ی دەستم.. دەبینی
 که چۆن بە‌خویندنه‌وه دە‌یخۆمه‌وه
 ئیره‌یی دی
 پێدە‌چی،
 عاشقی هەستکردنم بێ بە‌ته‌نیایی..

باهوڙي ته نياو ته نيايي له عيشق ..
 به هيمني و به پياسه يه ڪي نازه وه، ديٽ و ده چي،
 پيڏه چي، باش بزاني چهنده هزم له شيعره ..!
 له و ديوه وه پيم دهلي:
 من " تريسڪور " م ..!
 خواوه ندي شيعري ستراني و سه ما،
 دلي په نجه ره ڪه تم بو واز ڪه ..
 با له ريگه يه وه بيمه عيشقته وه، له عاشقيما ..
 ده سته ده سته سه ما و ستران بهونينه وه،
 دهلي: بروانه له بهڙن و بالام ..
 بيينه، چهنده ٽالوڙم؟!
 وهي له خوڙم! چهنده ٽالوڙم!
 ٺه وه نده زه غيرم هيئاوه ..
 غه ريزه ي شيعري هه ر دو ڪمان تير ده ڪات ..

دىسان دەلى:

پىلووھەكانى بەرزكەرەوھە

باۋلى كەشكۆلت والا كە ..

ماچى تەلایى ئاورىشمىن و

كۆشكى قەلایى ھەورىن و

عیشقى (الله) ى ئەبەدىم بۇ ھىناۋى!

پىمدەلى:

تويكىلى خەيارىش بکە رايەخ ..

با لە سەرى، گىنگل بدهىن بۇ يەكترى،

مەلى نيوەشەو بە رىگەوہ يە و بۇ لام دى،

گلۆپى (ئەدىسۇن) ىشت نەوى

مىپرى ژىرىم داگىرسىنە،

ھەر وەكو لىزمە بارانى.

* * *

من، سه‌راپا له ترسانا ده‌له‌رزمو
ئەویش، که ده‌زانی له پیشوازییدا نیم،
جاریکی تر،
شوانخه‌له‌تینانه، ده‌لی:
من "ئه‌فرۆدیت" ی خواوه‌ندی عیشقم..
له‌ده‌ست گریکویره‌کانی په‌یوه‌ندی و
شمشیری (هیفاستۆس) ی هاوسهرم هه‌له‌هاتووم،

دىارە، نىازى واىە،
باسى چمكىكى خۆيم بۆ بکات،
دەست بەگىرفانى رووتىتى خۆيدا دەكات و
رەنگە بىھوئى، درىژە بە حىكايەتە ئىرووتىكىيەكانى..
ئەمشەوى داىكم بدات،

دەلى: نىوہشەوئى،
لەنىو ھەنسكى پروشەيەكدا..
دلى ماندوم لە ھەژمەتا..
تا سپىدە بە ئەستىرە پىدەكەنى،
وہختىكىش كە ھەلھات ھەتاو..
دلى تەنىام، لەناو لەپى بروسكەدا..
تېكرا، بوو بە چۆرى ئاو،

پىمدەلى: رەھمت بىي
وا ئىستا، تۆش لاي خۆتەوہ..
بە كرپوہى چاۋەكانت..
ماچيان بکہ بو تۆپەلى..
بو مەلۆپەكى شەختەبردوۋى بەفرینہ..
بو ژىر پىي ساتىكى ئەم زستانە،

پىمدەلى:
ئىتر، ۋەختى بەيانىانىش و ئىۋاران
پەنا مەبە بو لىۋاران..
قەراغى دەر ياشت نەۋى..
لىۋ لەسەر كەنارم دانى..
* * *

چىبىكەم لە دەست ئەم قىسمەت و نىسبەم؟
دلىشم نايى، داىكم لە نوورى خەو راپەرپىنم،
دەزانم، لە خەوتنەكانىشىدا..
ھەر خەرىكى بەيەكەو دەوورنى..
پارچە پارچەى حىكايەتەكانىتى..
بۇ سبەى شەوم،
بەلام، باھۆزىش
بۇ ئەوەى رازىم بىكات،
بۇ ئەوەى تىبىگەم و بەزەيىم بىولپنى..
دەيەوئىت ژيانم بۇ پىناسە بىكات،

خو من هيشتا ده زانم،
ڙيان، دوراندنيڪه هر ڪاتي بي...!
ده سزانم،
فلسه فهي جولانه وه و وهستان..
پيڪه نين و گريان..
ده چنه وه سهر متبون!
به لام، هيشتا ٺه و پيمده لي:
ڙيان، جولانه وه ي خيرايه،
له قورگي ٺاودا..
وه ستانه، له پياسهي شه قامه ڪاني (با) دا..
پيڪه نينه، له هه ستانه وه ي ڙياريڪي..
نه فامانه ي ٺاوه سي به قول،
گريانه، له نالهي شيعره ڪاني..
پاييزه شاعيريڪي شه وانهدا،

پێمده‌لی:

تۆش ئیتر، هه‌تاكو بژیت..

هیچ میوه‌ی به‌هه‌شت وهرمه‌گه‌ره..

ده‌ست له‌سه‌ر هه‌نارم دانێ..!

* * *

ئه‌و هه‌ر ده‌لی و منیش هیچ!

ئاخر، چۆن خه‌وه جوانه‌که‌ی دایه‌گیانم بزڕینم؟

له‌ تاو ره‌واندنه‌وه‌ی ترسی خۆم،!

چۆن پێی بلێم: دایکه‌گیان

هه‌سته‌و فریام بکه‌وه،

بۆم روونبکه‌ره‌وه و رزگارم بکه‌..

ئایا بۆ ئه‌وه‌ی نه‌مر بم..

به‌ نووسین چاری مه‌رگی خۆم بده‌م..

یان ته‌سلیمی باهوژ بم؟

چۇن پىي بلىم: ھەستە ..

ئىتر چەپكەرازى حىكايەتە كاتتم بۇ مەچنە،

نەوەك ئەمە دوا شەوى پىكەوۋە بوونمان بىت

بەلام، (بەوە)ى ئەم باھۆزەى بۇ نار دووم،

ھىشتا دلم نايەت،

تەقەلى دوورىنەكانى ھەلوەشىنمەو،

چەپكەكانى بنىزمەو،

بە باھۆز دەلىم:

من دەزانم،

فەلسەفەى ژىن .. دەچىتەوۋە سەر ژن ..!

ئەوېش، زىرەكانە دەزانى،

ئىمەى نىر .. بە جوانىيەكان فرىو دەخۇين ..!

ئەوۋەتا ئەوېش يەكسەر دەلى:

كەواتە، من "قىنۇس" ى خواوۋەندى جوانىم،

بە جوانیی دەمخەلەتیی و
 دیارە، دیسان دەپه‌وئ،
 ژیانم بە شیوہیەکی سەرنجراکێشتەر ..
 بۆ پێناسە بکاتەوہ ..!
 ئەوہتا، دەلئ:
 ژیان چێژی گڵاسی نیگا و
 لەپی بەلەک و مشتئ ماچە ..
 لە کچە جوانەکی خواوہند ..!
 بەرکەوتنی بستی لە نەرمیی پیستمە ..
 لەگەل تامی رنینه‌وہی میوکانم و
 نۆشینکردنی پەرداخئ گیلاسی گوٹام،
 مژینی چاوہ سەوزەکانمە، بەرلە ئۆرگازم ..!

ده‌لی:

ژیان.. قوم لیدانی مه‌مکه‌کانی مؤمیکه..

که (من ام، له ده‌می گریاندا..!

تا دیته سه‌ما،

ده‌لی:

ژیان.. چه‌شنه راموسانیکی لیکاوی ژیر زارمه..

به گۆلمه‌زی و سادیزمانه،

هه‌لگژانه به قه‌دپالی..

جوتی شاخی سپی به‌فرینی بی په‌روا،

هه‌موو ئەمانه‌ش له مندان

تا هه‌میشه ئاسووده‌بی له ڕا‌پایی..

هیچ وه‌رزیکی خودات نه‌وی..

ژینت ناو به‌هارم دانی..!

* * *

ٺهڻي دايه گيان ..

دهزانم وهڪ هه موو جاري

نوڙي به ياني هه لدهستي

بو ڪو ڪردنه وهي به رهه مي دوعا ڪانت

به لام ٺهه مجاريان، ده بيٺي له ته نيشتت نيم،

رهنجي ده غلي گوزه رانت، ده بيٺي چون دورا وهه وهه،

ٺيتر شهواني داها توو ..

حبري لاهه رهي هڪا يه ته ڪانت ...

تا وه ڪو وشڪ ببه وهه،

به ته نافي ڪام گو ڀگر دا هه لده واسي ..؟

هه ر چهنده تو بي ٺا گاي لي م وو ..

لاي خو ته وهه ..

چيرو ڪي (مليون وهه زارو سهه) شه وهه م بو ري ڪده خه يهت

به لام، پيده چي من نه توانم تا سهه

گولله ي بهه ر گريي بته قينم دزي باهو ز

بەلام، چ بكم؟

ئەمجارەش..

بۇ ئەوەى زىزى بكم له خۆم

به باهۆز دەلیم:

تۆ "ئەهرىمەن"ى، تۆ "یوتىپى"یت..

خاوەندى شەر، خاوەندى مەرگەسات!

ئەویش دەزانى خۆم رادەستى ناکەم،

ئەوەتا، دەمترسىنى بە مردن و به کوپربوون

دىارە، دەپەوئى بمکوژئى، يا نابىنام بكا

بۆم دەگىرپىتەوہ.....

لە كۆكەى گولە نازنايكا..

دلئى بالئى پەروانەيى سوتا..

بە حەسرەت يادى نيوەشەويكى چراخانەوہ،

بەردەوامەو لە حىكايەت و دەلى:

لە خەيالئى زرمەيەكى سەر شكاوى چا و ساغدا..

گولە جۆيەك برژانگەكانى خۇى كيشايەوہ..

لە شەرمەزارى دا (جۆ اكان و زرمەكەش كويىر بوون!

ديسان دەگىرپىتەوہ...

بەفرىش ئەوہەندە لەناو بەفرەوہ ھاتوہ و چووہ..

بەرچاوەكانى تىك و پىك و چووہ و نابينا،

نەھەنگىكىش رەنگە شىنەكەى..

گۈرا بۇ رەنگى ھاوار..

لە ئەلقەى كۆپرە نارنجوۋىكى بى ئاگا لە كوشتار..

لە پەل و پۇ كەوت و زراوى ئاوى مەى!

دەلپت: ۋەختىكىش..

گەلآيەك چاۋەكانى تووشى زەردووى بو..

بەبى ئازارى گژوگيا..

بەھارى خوداش لەناوچوو..!!

پېمدەلپت:

ئېتر تۇ بۇچى خۇت بەدەستى ئەوېنم نادەىت؟

دەنا تووشى سزاكەى (سىزىف) يان (پرومېتېئەت) دەكەم،

ئېتر ۋەرە و.. پېت لەناو نىسارم دانى.

* * *

بەلام....

من دەزانم، فەلسەفەی (با)..

دەچیتەووە سەر هەناسەی خوا!

بەلام، تۆ بیلێی: ئەمەش تورەبوونی نەبیّت لێم؟

سەیرە! چی کۆڵنەدەرێکە تووشم بوو؟!

ورده ورده بە دەم داگیرساندنی تاریکیەووە..

خۆی دزییە ژوورە کەمەووە و هەر دی..

پسکە پسکە نزیك بوووە لە رۆحم..

لە گویمدا دەلالینەووە دەلی:

با بنووين لەسەر هەناسەی یەکتەر..!

منىش، ئىستا حالى بووم
دين و مەبەستى ھىچ خودايەك..
بو ژيان نەھاتووہ و ..!
ھەموو ھەول و ئاراستەيان بەرہ و مەرگہ.

بۇيە، منىش پى دەلیم:
من دەزانم، فەلسەفەى خەوتن..
دەچىتەوہ سەر مەرگ!

بەلام، دەشزانم بى سوودە ھەولم،
پىئەچى ئەم گىژەلوکەيە بمبات و
بمخەوینى لە ناخى تریيەكى تاريكا،

ئىستا تىدەگەم،
لە تاريكىدا باشتەر بير دەكەينەوہ..
وہك لە رووناكى..
ئەى نابىنن چەند دەترسىن..!؟

ٺيويهش ته ماشاڪهن،

هه مووتان سهرنج بدن...!

له گهل هه موو نه هاهمه ٽيهه ڪاني ڙيانمدا..

بهه به هوڙه ٻيشه وهه ڪه تووشم بووه...،

بهه هه موو هه راوزه ناويه ڙووره ڪاني ميشمكه وهه

گهروا بروا و زيندو وپيش بهه

دهزانم له مهولا بهله نگاڙتر ده بهه،

دهزانم ههه ٺيستا (قوتووه ڪهي پاندوراس)..*

له بهه دهه ماما دهه ڪريته وهه...!

* (قوتووه ڪهي پاندوراس) پر بووه له بهه دهه ختي و نه خوشي و ٺازارو... هته.

بۆيە دەپرسم ..

قەسىدەكە بۆ ئەۋەندە قورس نوستوۋە؟

بۆ بى ئاگايە لەم مسىبەتەم؟

بۆ پلى بە دەورى خۆيدا ناخوات؟

تا فرىادەرسم بىت ..

دىارە، ھەر خەرىكى فەلسەفەيەى حىكايەتەكانىتى،

بۆ داکوكىي لى كردنم ھەئناداتەۋە؟

رەنگە دوايىش بە زمانىكى مىرەبانانەۋ

گلەيى ئامىزەۋە، بلى:

رۆلەكەمم بە گىرآنەۋەكانم بىزاركردو

ئەۋىش، لە نىۋەشەۋىكداد ..

ۋەك لايدەيەك بە تەنيا ھىشتىمىيەۋەۋ

نەيتۋانى بۆ ئەبەد دەست لەسەر ئازارم دانى.

* * *

هاش به‌سه‌رم...!

تازه ته‌واو،

ده‌ستی به‌رگرم هینده کورت بووه‌وه، وه‌ری..

دلنیاشم، له ئاهی هه‌ناسهی دایکما ده‌بمه قه‌قنه‌س،

هه‌موو شتی‌ک ته‌واو،

باهۆزم له‌پالدا پالکه‌وتوووه..

لیوانی ناوه‌ته گۆناکانمه‌وه،

ده‌لی: ده‌تۆنمه‌وه به ئاویتته بوونم..

ئه‌ها.. بپروانه،

چۆن لافاوی ماچم..

راییچی کردووی به‌ره‌و ژیان،

له لیوار لیوی رۆحمدا لیوانلیوی له گه‌شکه..

به ئه‌سپایی له‌تگه‌رت گرتوووه..

به‌بی که‌شتیوانیکی شاره‌زاو مه‌له‌زان،

پێده‌که‌نی به شاده‌ماره‌کانی جه‌سته‌م..

پیمدهلی: ئیتر به ھہ مووان بلی:

من شوینم له ئیوه باشتره ..

دهی، ببزوی، ببزوی،

پی له ناوه ندی شارم دانی،

* * *

ئهو، ھەر شت دهلی و

به بی ویستم، تا دی زیاتر به نجم ده کا،

ھه سته کهم، وشه کانی سہ رایین و ..

منیش بهر سیله یه کی داماو و ئهو دہسم ده گری،

بو یه، گومان ده کهم (تاناتوس) بی ..

خواوه ندی مەرگ!

چونکه، ئه وه تا ده بینم ..

میلی کاتر میره کهش، به ره و دواوه ده کشی ..

له ھه سرهت داستانی ویژدانیک ..

ده یه وی ته مه نم بگیر یته وه بو سہرہ تا ..

به مووچر که سہ ما ده کات ..

بو گہرانه وه یه کی کورتی ژیانم، تادی ماندووتر ده بی،

بہ لام گہردہ لولیش...

ہہر لہ تیژ کردنی در کی نکوئییہ کانیدایہو

بہ تیکہ لاوبوونمان دہیہ ویٹ...

لہ دہستی کات رزگارم بکات..

نیازی وایہ دہ لیلیک بم و بہ سہر سہرییہ وہ بژیم!

ئاگای کات نہ زانم،

تہ وہ تا، چاوه کانی وہا تہ بلہ ق بووہ..

لہ ئاست سہر گہ شتہ یہ کی سہر گہ رمی سر کدا..

کہ لہ دہستی ژیان ہلہاتووہ..

تا پارانہ وہ کانی گوناہباریکی چاوه پروان...

بدوژیتہ وہ.. بو ہاودہ می..

دوور لہ خواوہند!

ھېشتا ئومىدى دوودايىھە كى خوشم تىايە!

چونكە، ئەوھتا، لەداخى گومان و بى باوھرېما

خەرىكە، خۆشى تەواو كۆيدەيىت،

چون زرمە و بەفرو (جۆكان)..

وھختە لەناو دەچى

وھك بەھارى خودايە كى دۆراوى مانگى گولانى...!!

* * *

خودايە ..

تۆۋى رەھمت لەبەردەمما فرى بدە و

بوخچەى مىرەبانىتم بۆ بکەرەو،

خودايە .. رىم نىشانىدە و پىمبلى:

چۆن تولەرىيەكى ترى مىشکم بدۆزمەو بۆ دەربازبوونم؟

خۇدەشزانم، نزاكانى ھىچكەسى ..

نەنەمامى لە ھەلكىشان دەربازناكا!

بەلام، بۆ خۆكەمكردنەو ھى بوونمان ..

فىرىن ھاوارت بۆ بىرىن و بىدارت بکەينەو!

چىبکەم؟

داخەكەم، اداقىنىشى) یش نەماو،

تا پى بلىم ..

سكىچى وىژدان بكىشى و

منىش بە رەنگكارىيەكى جوانەو ..

بىچىنم لەم ھەرىمە!

ئاخر،

خۆ من دەرزه نىك پايىز پاش رۇحدەر چوونى..

دواھىلى (پىكاسۆ) ھاتم،

كەچى، گولژاكان و كوشتنى سەدان جوانەمەرگى..

ئەو سەدەيەم ديوە..

كە (دالى) و (سىزان) ىش بينيوپانە،

كەشكا، (فانكوخ) ىش دىبايە و..

ئەوسا، ئىتر منىش..

ھەتاوى شانازىم بەتىنتر دەبوو بە مەرگەوہ..

بە بى دلشكاندنى باھۆز،

بەلام ئىستا دەزانم..

ئەوہ بە وەفایى زەمانەيە..

كە لە دەست دىرندەيى زەمەن قوتارمان دەكات و

چىتر ناھىلى، دەستە تروھاتەكەي..

بە ويستى خۇي رامانېزىنى وەك جۇلانى

* * *

بەلام،

ھېشتا، ئەو زۆر شتى مەحال دەردەبېرى،

دەلى:

بە راشكاوى لە تەنىشمەوہ رابكشى،

تا ژيانىكى تر بئەفرىنن..

تا گول بە ھەنجىر بگرىن و

پىللوو بو چاوى مار دانىن..

زەرافە بېنىنە زرىكەو..

قىژە و شىوہن بكات بو بىدەنگى،

دولغىنىش توژى بنوى و

بحەسىتەوہ لە ساىەماندا..

ديارە دەيەوى بمباتە (ئۇراكل)*

كە دەلى:

با شووشەيى بون لە شەمامەش بدزىن..

بو نيوانمان لە جيژوانى.

* * *

* يۇنانىيەكان بە شوينگەلى پىرۇزيان دەوت (ئۇراكل).

منیش دەلیم:

بمبووره، من ناتوانم وابکه‌م..

من کورپی ویزدانم..

له‌رووی نهمئاونگی ژیر بنجه‌گیاو

خرپی میوه‌خۆشه‌کانو

ختوکه‌دانی ژیرپیستیاندا،

باوكم ناوی لپی‌رسینه‌وه‌ی خوده..

من کورپی ئەودییو ژیانم،

به‌هه‌له‌ خراومه‌ته‌ ئیره‌وه..!

پیی ده‌لیم:

من ده‌زانم،

فهلسه‌فه‌ی عیشق.. ده‌چیتته‌وه‌ سه‌ر فیراق!

بو‌یه، ده‌مه‌وی بال به‌ عیشق بگرمه‌وه،

چونڪه،

"هيٺدي عيشق گرتنه وهى بالي ته مه ننا ڪانه ٻو فرين،

له زهت نييه له نيشتنه وه!

خودايه ٺم فيله چي بوو له ٺينسانت ڪرد!

خوايه له ڪاتي فريندا به ٺاسمانه وه بمڪوڙه،

يا له گهل چه زماخه يه ڪدا له چاليڪدا بمنيڙه

يا لولمڪه به قه دي دره ختيڪه وه

تا له به زيدا هه ناسه بدهم"*

نه ڪ له هه ناوي باهوڙيڪا،

ڪه نازانم ٻو ڪويم دهبا و

له ڪوني ڪام ڪونده به بوودا ده مشاريته وه.؟

وه ڪ جزدانئ

* * *

*** ڪوڙيله شيعريڪي (هيو قادر)، له پيشه ڪي ڪتبي

(ٻوني شهراب له هه ناسه دم) نامه ڪاٺي (هيو قادر و سه حهري رسايي).

لەگەڵ ئەو ھەموو زمانی یەکتەر گرتنەدا ..
ھێشتا نە لە ناوچوو، نە لەم ناوہ چوو،
دیارە، ئەو دەیەوێ من لە ناو ببا ..!

ئە ی کی نالی:

(ھیرمیسی) ی پە یامبەری خواوہندەکان نەیی؟
چەندی سەیر دەکم، پە یامی مەرگمی پییە!

ئەوہتا، پیم دەلی:

خوینت گەر مە .. کہ لە تەنیشتمی
رۆحت شنە یە .. کہ لە سەرمی
ئیسکت و گۆشتیشت شیرینە .. کہ لە ناومدای

رەنگە بیەوێ بمخوا ..!

یان دەیەوێ، بمدا بە خویدا و بمبا ..

ئەوھتا، خەرىكە ھەر وا دەكات و
دەلى:

من ئەوانەم كە دەيليم!
ھىچ مەترسە و شەرم مەكە..
ئەوانە نىم كە تو دەيلىي..
بەسە ئىتر، شەرم مەكە!

دەلى: بەسە ئىتر..
دەمە دەمە لە گەل مەكە..
دەستەم بەرىو..
دەم لە دەمە لە گەل بكة!..

سویند بێ،

بەم هەموو منجە منج و نەبڕینەووەیە... .

دەزانم، عیشقم پێ تاقی دەکاتەووە

دەمدۆرپێنی لە رێگەیدا،

سەیرە، لەم خەرابستانەدا..

دەیه‌وێ، دایکم بە تەنیا جی بهیلم،

لەوێش سەیرتر..

عیشق چۆن لەززه‌تییکی پێ دەبەخشی..!

وێک حەیرانی

* * *

ۋا خەرىكە، بە فرىۋەكانى رازىم دەكات،
دلنىام .. ماچەكانىشى ..
بەناۋى خۆشەۋىستىيەۋە .. كۆكردۆتەۋە و
ھەر بەدەم رپۋە ..
بە زنجىرە، بەسەرمدا دەىبارىنى،
چونكە، ئەۋانە تۋۋى ماچەكانى ژيان ھەر ۋا دەچىنن،

ئىتر منىش ھىزى بەرگىرىم پى نەماو
ۋا ئەندىشەكانىشىم خۇى رادەستى گەردەلوولەۋە دەدات،
نە خودا رپكەچارەيەكى بۆم ھەبوو و
نە پەناى بىرەۋەرىم و
نە دوعا و حىكايەتەكانى دايكىشىم دالدەياندام

ئەوۋەتا، ھەردوو پىكەوۋە دەروۋىن و بە ھەواوۋە

بە يەكەم ماچى شىرىنى،

لەپىشەوۋەى سەر زمانى..

قىبەلى ئىمانم دەگۆرىۋ

كوتوپر دەبمە زارۋكى!

دوۋەم: ترشە،

لە فرمىسكەكانى دەينۆشم..

دەستبەجى پىي كەمخوۋىن دەبم!

سىيەم: تفتە،

لە ھەناسەكانى خۆم ھەلدەكىشم..

كونبوۋنى گەدەم توۋوش دەكات!

چوارهم: پيكيكي زور تاله ،
له گهر دني ده يليسمه وه ..
به ته واوي مهستم ده كات!

به سه رخوشي ،
بو پينجه مين ماچي ده چم ..
له نزيكي درزي ميناي چاوانيه وه
به بي ٺاگا به يه كديدا ده كيشين و
بيړه حمانه پيم ده خه نئ و
به سحري پيکه نينه كه ي
ٺيتر ، منيش ده كه وم به سه ر په يژه ي مهرگا!
به لام ، هيشنا له تيكي هو شم له وي جي پيشته وه ،
له ته نيشتي دا يكمه وه ،

لەبەرئەھە، من ھەمىشە لە كۆتايىدا فىر دەبم،
ئەوسا بە تەواوى تىدەگەم و دەزانم..

(تاناتۇس)...

بەلى، خواھەندى مەرگ!

لە ھەردوو شىۋەى پۇرتىتى ژن و پەيامبەر

لە ھەناسەى باھۆزىكدا..

خۆى ھىمن و سەلار كىدوۋەتەو و

سەما دەكات بۆ رۆچوونم،

لەو كاتەو،

بۆ ھەمىشەى، لە رووى ژيان..

ماندوۋىتتىم دەردەچى،

لەگەل رۆحم!

كاتژمیره‌كه‌ش ...

له سه‌ما كردن ده‌كه‌وئ و ده‌گري،

بۆ ئەوه‌ی كه نه‌یتوانی..

ته‌مه‌نم بگێرێته‌وه به‌ره‌و منالی،

دايكيشم هه‌يشتا وا ده‌زانی من له ته‌نیشتییه‌وه‌م،

جاری بانگی به‌یانی نه‌دراوه

ئهو، هه‌ر خه‌ریکی..

رافه‌کردنی فه‌لسه‌فه‌ی خه‌وه!

دايكم، بی ئاگایه له من..

منیش له هه‌ناوی پینجه‌مین ماچدام و

له ئاوینه‌ی ئاویتته‌ی (با‌دا ده‌رۆم،

ئاگام لیبه،

كه چۆن گشت (گۆ) كان به‌ خۆشبییه‌وه..

سه‌ما ده‌كه‌ن، بۆ له‌دايكبوونی مه‌رگم!

وه‌ك پيشوازی فریشه‌كان له مه‌رگی ئیماندارێ

ته‌نانه‌ت، مه‌مه‌كه‌کانی مۆمیش..!

تکایه، ئیوهش نه‌لین:

له خاچی کاتژمیر دراوه..

ئەوه منم، بوومه‌ته تاجی سه‌ری باهۆزو..

به مردوویش له فریندام،

به‌لام ناهیلیم زۆر به‌رز بېمه‌وه..

ده‌نا وه‌ک (ئیکارۆس)*

به نزیکبوونه‌وه‌م له خۆری به‌یانی

شل و شاو ده‌بمه‌وه‌و به‌ده‌م مردنه‌وه‌و ده‌مرمه‌وه!

بو‌یه، به ناچاری ده‌چمه‌وه‌و ناو...

سییه‌کانی مه‌مکه‌به‌لوه‌سی دره‌ختیک،

تا‌کو گهر بکری، به‌هه‌ناسه‌کانی زیندوو‌ییتیم بگێرمه‌وه،

* (ئیکارۆس) ی کۆری (دا‌یدارۆس) که قسه‌که‌ی باوکی بی‌چوو‌بوو،
بو‌یه ئەوه‌نده به‌رز بووه‌وه و له‌خۆز نزیک بووه‌وه می‌تو و که‌تیره‌ی باله‌کانی توانه‌وه‌و
که‌وته‌خواره‌وه‌و پۆناو ده‌ریاو مرد، دواتر ده‌ریاکه‌ش ناو‌نرا (ئیکاریا).

ئىتر منىش، كە گە يىشتم،
دەست بە كزىيا دەينم و
خۆم لە مى رووتى دەئالينم
زمانىشم لە ناوقەدى گرى دەدم

ئىنجا، دەچمە ناو دلى ھەرمىيەكى تامەزرۆ،
وەك تامەزرۆيى بە يەك گە يىشتنەوہى..
(ئۆرفىيۆس) و (ئۆردىكا)*
دواترىش...

دەچمە سەر (ئۆلىمپ) و دەبمە (زيۇس)،
ھەر لەو پوہ، تا ھەتايە،
يەكە يەكە،

دەستدە كەمە ختوكەدانى
ھەموو شتە خپەكانى ژيان..!!

* (ئۆرفىيۆس) و (ئۆردىكا)، دوو ئەويندارى يەكتر بوونە و تامەزرۆ ئامادە بوونە بە مەرگىش
بىت بە يەكتر بگەنەوہ.

تڪايه ٿيوهش،

گر دايڪم بيدار بووهوه

به سهرهانه ڪاني ٺهه قه سیده يه ي بو بگير نه وه

به لام ٺهه ناتوانيت وهڪ (هؤميرؤس) بينووسيت هوه

چونڪه ٺهه ويان نابينا کردوه به رامبهه خويندنه وهه

هه به مندالي له قوراوي ٺيانيان هه لکيشاوه

با وا تينه گات،

له بهه دريٺي حيكايه ته ڪاني،

من ٺهه به جيپيشتوهه.

تیبگه يهنن ..

هه وهه ڪو چون پيش ٺهه وهه ييم ..

گويم له فهرمودهه هاتنم نه بووه،

ٺؤغر کردنيشم به دهسته خؤم نه بووه.

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىكى ئەندىشەكانى فرىن

سەردار ھەمید (نۆرى)

پۈرتىكى ئەندىشەكانى فرىن

بروانن..!

مروقت چۆن گىرۋدەى ژيان بووہ..!؟

بروانن..!

مرۆڤە چۆن گیرۆدەى ژيان بووه..؟!

ادلخۆشبه دلخۆش..

بەس نیه مردنێک ههیه ته‌نیا‌ییت لی ئەسپینی!

جەمال غەمبار

دواى ئەوهى ئاوس بووم بە تامزرۆی مەرگم..
ئەمهوێ له ههست و نهست و ئاوه‌زمه‌وه بزیم..،
په‌تى بیره‌وه‌ریم هه‌لوه‌شاوه‌ته‌وه‌و رامده‌چله‌کینی..،
ئهو به پینووسه‌که‌م ده‌لی:
بو‌وا به‌خه‌یالیکى ته‌خته‌وه‌ له‌سه‌ر پشتت راکشاوێ؟
وه‌ک ئەوه‌ی چیژ له‌ بینینی..
جووتبوونی هه‌موومان وه‌ر‌بگریت،

پىي دەلى: ھەستە تۆش رابمىنە،

لەبىرەوهرى گويلى بۆنى رەيخانەي

ژىردەست پەروانەيەكى بى پەروا..

كە ناتوانى ھەلنىشى ،

تەنانەت لەژىر سابانى لەپى بروسكەش،

ٺه یهوی قه له مه کهم تی بگه یه نی،

له وهی، که ..

من سه ده یه که له مه و پیش ویستم ..

ده ستنو یژ له ژیان بشوم!

ویستم دابر زیمه بنکله شهی مشتی له خاکی نیشتمان،

پیش ٺه وهی ...

پشتی با پیره م بهر زه وی بکه ویت و

درزی تی بخت،

پیش ٺه وهی ..

جیهان شه هید بکریت و

کهس نه لی بو؟!

پیش ٺه وهی،

سه ده یه که له قولای ئاوه زه کاندان ..

مروڤ ئیبلیس بخه له تی نی،

لەپیش چەندانی تری لەمانە،

ویستم لیڤه برۆم،

چونکه، من له ئەزەلمەوه...

ئەلین: گوايه،

لەنیوه‌شه‌ویکی تامزروییانە‌ی دوو نەفەریداو..

به پێ له‌قه‌ی ئاره‌زوویه‌کی سه‌رشیتانه...

به ئەمانەت،

به گویسوانه‌ی ئەشکه‌وتیکه‌وه

راگیرکراوم،

ٲیتر، ته مه نیٲک بهر له جه نگه،
به دهم گریان و خوٲشییه کانی دایکیکه وه ..
له لیوار مه رگیکی سپی و
به دهم تللیلی و روٲشتن به دهم جوانیییه کانه وه ..
له تاریکییه که وه ده رپه رپندر امه تاریکیه کی تر ..،
له ژینگه یه که وه فریٲی درامه ٲیره ی نازینگه وه ..،
ده نا به ویستی ٲه سٲیروٲکی خوٲم نه بو وه،
که ٲیستا لیٲرم ...
بوٲه ناشنام به هه موو ٲه وانه ی ..

له ژیر سیٲه ری خوٲله میٲشیی خوادا رووده دن ..!

* * *

ٺیستا،

ٺہو دہ یهوی ٺیوہش تیٺگہ یه نی،

کہ من بہ نیازم لیٺہ ٺہ لیٺیم ..،

تا چیتر،

لہ پیش تہ رمی چاوه کانما ..

قاقایہ کی تر لہ بوندا نغرو نہ کریٺ ..،

گولٺکی تر،

بہ دہست جوانخہ لہ تیٺیکی شہ ٺوہ تیٺیہ وہ ..

نہ کریٺہ سیمبول ..،

ئىۋارە يەكى تر،

بەدەم قەيچىيەكى ھەسرەت يەوہ ..

پارچە پارچە نەكرىت و

نەبرىتە ژىر سىبەرى ھەتاو بو ھەلخستن ..

تابانىكى تر،

نەچوئىندرىتە چاۋى كىژۆلە يەكى مامزى،

بو تۆزىك لەرزەت ..

بيابانىكى تر،

نەكرىتە كەللە خانەى

ئەستىرە و مانگ و خۆر ،

* * *

دهم هوئ ليڙه برؤم ..

تا نه بينيني،

نوڙي شه يتانئڪي پياو خوا ...

له سهر به رمالي ڪو فرئڪي قرمزي،

له ناو حهره مسه راي سولتانيڪدا ..

تا نه بينيني،

دووباره بوونه وهی ژيان

له ناو بو شاييه ڪي جهنجالدا ..

تا نه بينيني،

خؤ ڪوشتنئ (چيا) يه ڪي تري وه نه وشه يي ..

به ده م يه ئسي زينده گييه وه ..

به ره و ڪه ناري توره يي و

سه فهر ڪردن، له م مالي عه زابه وه ..

بو ديواني عه زابستان ..

تا نەبیینی، هەلۆاسینی مەمکەکانی ژنیک...

بە قەنارەمی مینەبیدا،

لەبەرخاتری ناوبانگی جامبازیک..

تا نەبیینی، کردنی شیعیکی تر..

بەخانەمی خەرابو بوخچەمی فریودان..

بە مالۆچکەمی رامیاران و کۆلەکەمی دۆران،

لە هەموو عەیامیکدا ،

تا نەبیینی، قامەتیکی تر..

لەنویژی مەرگی قەسیدەیه‌کی جەهەننەمیدا...

بۆیە، ئەمەوی بە دەم هیجرەتی - با - وە..

برۆمە (یەسریب) یکی خالی و...

کەمیکیش گوزەر لە گەل ئەودا ئەزموون بکەم..

*

*

*

برۆم و برۆم و برۆم ..

بەئاروزووى دلى نەورەسى،

برۆم بەسەر بەرد وچەوى كەنارو

سىكوچكەى بەلەم و

ورتەورتى لیتەدا،

بەئارەزووى دلى پەپوولەيى،

برۆم بەسەر پەرچەمى گول و

پرچى شیلە و

ھەناسەى ھەلالە و

لەحاجیلەيەكدا ژيان بدۆزمەوہ ..

بۆ چەند وەرزيكى پەمەيى،

بەئارەزووى دلى بيزو كەرى،

برۆم بەسەر ھەمبانەى قەيسى و

شكوفەى ھەنارو

لە ميخوشى تاقەكانيا پشوويەك بەدەم،

بہ تارہ زووی دلی تہ واری . .

بروم بہ سہر باخی ہور و . .

باخچی کریوہ و

جوگہلہی ہیلانہ و

پر بہ ہوشم ہناسہ یہ ک ہلمزم . .

بہ تارہ زووی دلی تیمانداری . .

بروم بہ ناو . . .

بہ ہشتی نیوان دوو لوتکہی گرگرتوودا

کہ بہ ماچ دہ بہ ستری نہ ک بہور . .

بہ تارہ زووی دلی ہوزاری . .

بروم بہ سہر جولانیی گہ لاو . .

فرمیسکی میلاقہ و

وہرزی پیکہ نین و

نوٹہی سیمغونیا ی ئاوازیکی نوی دابنیم ،

بەئارەزووى دلى اغەمبارايش * .

برۆم بەسەر لەنجهولارى رووبارو

ھەلپەلەى شەپۆلى دەرياو

بەسەر مینای یادەوهرى و

ھەنگوینى گریان و

بوکینى (سولەيمانى)دا...)

بەلام دلىياشم بو ھەرکوى برۆم،

ھەردەبى بە مەحکومى بژيم!

*مەبەستم لە (جەمال غەمبار)ى شاعیرە.

بۆیە دواجار،

بریار دەدم...

بە ئارەزووی دلی نیشتمانپەرستیەک ..

دەرۆم بە سەر بالای هیمنی پایزه ژنیەک و

له سنوره تاپۆکهیدا دەنیشمهوه و

وچانی دەدم،

هەر لهویدا و بۆ هه‌میشه‌یی..

قولانجی له تهختی سینگی ده‌که‌مه نیشتمانی نویم،

تا له ئاخیرهت دا...

به ئیمان‌ه‌وه بچمه‌وه وه‌نه‌وزی مردن!

سه‌ردار هه‌مید (نۆرئ)

پۆرتریتی ئەندیشه‌کانی فرین

خودایه..

له جوانی و جوانای (خۆت) م هه‌ژنه!

خودایہ..

لہ جوانی و جواناوی (خوات) م ھہ لڑنہ!

(خودایہ.. ئیمان) م ئی بسینہ وہ و (دایکم) م بؤ بهیلہ..!)

(۱)

ھەر سہ بہ تہ یه ک وشہ کو تہ کہ مہ وہ و

ھەر سینییہ ک رستہ ..

لہ بہر میہری ھەر نوریکدا ھہ لڈہ خہم..،

تہ وہ ھہ ستردنمہ ...

بہ کہ م و کورتییہ کی تری گہردوون

تہ وہ ھہ ستانمہ ..

بہ دانانی خشتیکی زیرینی تر..

لہ سہر دیواری کہ لاوہ ناییناکہی،

تہ وہ پرسپاریکی جہ وہہری ترہ، لہ و حہ قیقہ تہی..

ئیمہی بہ کوفرزہ دیی مہ حکوم کردوہ!

(۲)

تہ و دمہی بہ ژن زراقیک
دوو تورہ کھی پر ہہ تاوی ..
لہ بلووری سنگیدا ہہ لگرتووہ ..
لہ گہل سہری خویدا و ..
سہرگردانہ بہ دواہی گہ یشتن ...
بہ شکاندنی برسیتیہ کھیدا !
ہہندی جار ہاوار دہ کات و ..
جاروباریش،
بہ نووزہ وہ دہ لیت:
کی تر ہہ یہ برسیتی بہ ماچ بشکی؟
تہری، کی تر ہہ یہ ؟
برسیتی بہ تیروژی من بشکی،
من نامادم، بہ خشندهی بنوینم لہ پینا و مانہ و ہدا .

(۳)

هه رکه که سيک ..

سيکارت له کولنجي هه نار ده چه قينيټ و

خويني ده رڙيني ...

که که سيک

زمانی ره ننگه کاني ..

په لکه زير پينه ی ديلکراو ده قرتيني ..!

ئيتر به چ مافيک بليين:

هو، براکان ...

له سه ر بسته خاکی گوره کانتان ..

په کتر هه پروون مه کهن ..

له بهر بيپوشيتان،

به خاتري مه ستبوون له ناو چيژدا ..

په کتر مه هه نجين ..!

(۴)

ھېشتا نازانم تو گۆلى كام باخچەت گرتووه ..

من، كه خۆم و ژيان و تویشم دوړاند ..

ھەمیشە دەلیم: ونم کردوون،

بو ئەوہى خۆم پىي نەزانم،

خۆمى لى گیلدەكەم و

ھەردەم دەلیم:

ئەوہتا، خەرىكە دەياندوۆزمەوہ ..

ئەوہتا،

لە توولۇى پەراو و

لەناو فکەرە زەردەكانى تینووس و

لە بنى بنەوہى رەشايى و شىنايى ..

مەرەكەبى پینووسەكاندا ..

بويان دەگەریم ..

كەچى، ھەر ناگەمەوہ سەرەتای نووسینەوہى دوړان و

نە لەكوٹايىشەوہ دەتوانم دەستى بو بەرم ..

ئېمەيەل ھەر واين.!
لەم جۆرە شكستانەدا،
لە دەمى دۆراندنى خودەكاندا..
بە نووسين دلى خۆمان دەدەينەو،
بەرلەوہى نەفامەكان،
چەپلەو سەمامان بەدەوردا بکەن..،
ئەمانەوى خۆمان ئاشتبکەينەو،
بەخاترى ئەوہى..
بەرلەوہى لە ئاويلکەدا، گوپلى ئاوى جەفا بنۆشين.
خۆ دەشزانم مروڤ ھەر وايە.!
ئاخر، ناتوانى ھەموو گوپلىكى ژيان..
بباتەوہ ناو ئىنجانەى دلى خو،
ھەميشە، ھەندىكىان ون دەکاتو..
ھەندىكى تریشيان دەدۆرپىنيت،
بەلام، ئېمە ئەو مروارى رازە دەدرکينين.!

(۵)

من كه له سەفەرى ناوھەمدا بەتۆ بگەم..

ئىتر گرینگ نىيە،

لەسەفەرى ژياندا بەكۆ دەگەم..

ئەوانەى بەدەم وەفای فرىنەو..

وہنەوز دەيانباتەو مالى ھەورو..

خەونى ئەو دەبينن،

لە کوچەكانى ئاونگدا بگىرسىنەو..

دوچارىش،

خەون بەگوز گىيەكى دلسافەو دەبينن..

تا قبولىيان بكات، لەبەرامبەرىدا..

جواناوى خۆيان لە ئاسمانەكانى تردا گلبەنەو.

خودايە، تۆش ...

لە جوانى و جواناوى خۆتم ھەلژنە!

(۶)

دايكيان لى دزىم،،

دايكيان پى دۆراندەم،،

دايكيان بەزۆر لى كرىم

دايكيان لى فراندەم،،

بۆتەۋەى بەدەستى بېيىنمەۋە..

بۆتەۋەى ديسان بە سنگمەۋە بنىۋو..

بە سنگىيەۋە بنىم..

بۆى دەگەرېم..،،

به‌لام.....
من نازانم،
کوی بو دایکم بگه‌ریم؟
به دواي کوییدا بگه‌ریم؟
نازانم، به دواي کام دایک‌دا بگه‌ریم؟
له کوی فرۆش‌راوانی نیشتماندا؟
من نازانم ،
له ناو کام کوژ‌راوانی خونچه‌دا؟
بو‌ی بگه‌ریم...
چون بو دایکم بگه‌ریم؟
له کویوه ده‌ستی‌بیکه‌م؟

۲۰۱۱ □

ئهم شیعره له یه‌که‌مین فیه‌ستیقایلی "خه‌لاتی شیعریی (له‌تیف هه‌لمه‌ت)" له
گه‌رمیان، خه‌لاتی یه‌که‌می فیه‌ستیقایله‌که‌ی وه‌رگرت، له به‌رواری ۲/۱/۲۰۱۴

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىنى ئەندىشەكانى فرىن

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

ئەي سىپەھى

ئەهی سپه‌هی*

(له شینمدا سوور ده‌پێژم، له سووریشدا شین ده‌گیرم)

تاكو بگه‌م..

به میحرابی چاوه‌كانت،

له ناویانا خۆم رابگرم..

نویژ دابه‌ستم،

هاورپیه‌تیم له‌گه‌ل سرشکا به‌ستووه،

چۆن سه‌رمای شه‌وی رپیه‌ندان..

له نیگای زۆر کازیوه‌دا،

گهر بروانی

ئاوی له جوگا به‌ستووه..

* سپه‌هی: جوان، خوشیک، جوان و دلگیر.

تا بگەم بە لىۋانتو
بە گولزارى بەرمالى پرووت..
تېر بە كامم ماچيان بگەم..
ھاۋرپىيەتيم لەگەل ھەتاۋا بەستوۋە،
تاكو بەناۋ پرشنگە تامەزرۋكانيا..
بە روخت گەم،
چۆن پەپوولە لەسەر گولەو..
لىۋى ھەلالەھى گەستوۋە.

ناكو بگەم..
بە گولۇپرژىنى پرچت،
بە روخسارى پەشىۋى خۇميانا بدم،
تېر بتوانم بۇنيان بگەم،
ھاورپىيەتيم لەگەل (سەبا)دا بەستوۋە،
تا لە رپى ھەناسە يەوہ..
بيانبەستەوہ بە خۇم،
رپگەت نادەم..
چۆن بە قردىلەت بەستوۋە..!؟

هاورپيه ٽيم له گهڻ هه ستمدا به ستووه،
 تا بتوانم به ئاساني و به بي گري..
 له به هه شتي زه ريباي نائارامت بگه م،
 تا له رپي هه سته ڪانه وه..
 گوي ڀاڏي ڀرم
 له شيعرو ئاوازو به سته و
 مه قماماتي جه سته ت بگه م،
 تا بيمه ناو هه ناوته وه و
 وه ڪو خوناو....
 به به بيوونه و لاله زاري..
 نشيوي ٺه و دلگيري به مه سته ت بگه م.

تا کو بگم ..

به هه ورازی میوهی حه رامی (باخ)ه لٲت،

به تاسه وه تامیان بگم

وه کو فرزند گه مهی پی بگم،

هاور پیه تیم له گه ل مه مکبه ند به ستووه،

زور حه ز ده کهم،

له قولایی بوٲه کانیا گیان بسپیرم .

چون دهنوو کی جگه ره پی

گازی گری دایگیر سینی ..

ٲاقیبه تی به سووتووه .

سه‌ردار هه‌مید (نۆرئ)

پۆرتی ئه‌ندیشه‌کانی فرین

نَاخ...، ئه‌گه‌ر پیاوان

هه‌موو هه‌رۆش بوونایه...!!

ناخ .. ، ئەگەر پیاوان

هه‌موو **مروۆف** بوونایه ..!!

(ئه‌رێ کە‌ی ده‌توانین ده‌موو چاوی راس‌تییه‌کان قبول بکه‌ین؟)

ئیت‌ر ته‌واو ..

ره‌نگه‌کان کوژران ،

قه‌له‌می سور ، ئیت‌ر هی‌ل به‌ژیر ..

رۆش‌نایی هه‌له‌کاندا ناهیی‌ت ،

ئیت‌ر منیش ..

سه‌گی رۆانینم ..

هه‌موو شتی‌ک خۆله‌می‌شی ده‌بینی ،

ئىمەى پىاوان...

لەرەى واشەرەكانى عەقلمان..

لەگويماندا لەمىوزىك دەچن،

ھىندە شل بوونەتەوہ..

لە كەوتندان..

كەچى ھەر پىيان ھەلدەپەرپىن،

ھىشتا نازانىن..مۇسىقا جادوئەكە..

ئەبى فېرى بىين،

ئەبێ فیربین و بزانی،

- مۆسیقا - گریانی ئامه‌داه‌کانه ..

ئەبێ له (لا - رێ) ادا گوی هه‌لخه‌ین و ..

هه‌ناسه‌کانیان هه‌لمژین ...

تا ئاوێته‌بوونمان ..

له‌گه‌ل بنجی ئاوازی تریفه‌دا،

ئاخ... .

گەر پياوان ھەموو مەرۇف بوونايە..

ئاخۇ، لاي (كاوۋە)كان..؟

شەبەنگى پىكەوۋە ژيان چەندە بەرىنتر دەبوون؟!؟

مىخەكى خەونى (سنوۋبەر)اەكان..

چەندە بۆنخۆشتەر دەبوون!؟؟

خشپەي پىي گەلای پاييزو..

سرتەي نيوان دوو ئەويندارى پەريشان،

چەند ئەدەبىي و

چەندە ھونەرىيتر دەبوون..؟؟

ئەوھتا...

من سوتانى ھەموو شتىك دەبىنم..

بە خۆشمەوھ،

كوشتنى خۆم دەبىنم..

بە ئىوھشەوھ،

تف له تفاق و تغهنگه كانى تايفه‌ى په‌پوله‌ش..!

ئاخ..!

ئەگەر پياوان گشتيان مروّف بوونايە..

ئاخۇ، (شىرىن) اەكان..

لەبزينەى ئاواتەكانيان چەندە شىرىنتر دەبوون؟!

ھومىدى شكوفەى (يىنازەكان)

چەندە بى ئازارتر دەبوون؟!

چرۆى تووى خەونەكانمان..

بەژنى نەمامى ھىوامان،

لەعەرەر چەند بلندتر دەبوون..؟!

ئاخر،

هیشتا.. من

مشکۆلی گۆله‌نگی مشکییه‌کانم پێ چاره‌ نه‌کراوه..

ئیترا،

به‌ پریاسکه‌یه‌ک سارا‌ی ته‌نیا‌یی و غه‌مگینه‌وه..

به‌ مه‌تاره‌یه‌ک تاریکایی به‌تینه‌وه..

به‌ بارانیکی قوراوی ئاوس و هه‌زینه‌وه..

چیبه‌که‌م له‌ده‌ست..

په‌نا‌هه‌نده‌یی خیزانی پرته‌قاله‌کان..؟

ھەموو شەوئى،

لە بەردەوامى لىزمەى بەرەنيسكە كانيان...،

ھەردەم، سەرەتالى خەوۋە كانم..

لەناو ھەرىزى گرياندا..

لى ون دەبىتو..

ئىتر، بۆم گولۆلە ناکرىنەو،

منىش...

ئىتر ھەرگىز، لە دلسافىيەكانى..

مىزەرى مىزىكى چوار پىيش...

خۆم غافلناكەم..

نەوا، بمخانە تارمايىي خارستانىكەوہ.

ئاھ _____ ...

ھەرچەندە چاۋەكانى چەترەكەشم..

دوو نەفەرىيە، بۆ گريان..

بەلام، لە ئىستەۋە..

گشت كاتى..

گومانم لە مروقبوۋنى خوشم دەيىت..!

زۆرىش دەترسم..

ۋەك ئەۋان..

پىلاۋە كانم ئاۋىنەى دەمۈچاۋم يىت.

ئەرى، ئەگەر پياوان گشتيان مروڤ — بوونايە..؟
ئاگرى ئەم قەسىدەيە بو هەلدەگىرسا..؟
لە جىي شوعەلى كوشتنى رەنگ..
چىي تر دەبوو...؟؟!

كۆتايى ۲۰۱۳ _ ۲۰۱۴

پىشگەشە بە بنەمالەي رۆژنامەنوس (شەھىدى قەلەم "كاوہ گرميانى").

لە ژمارە(۱۶)ى گۆفارى (رايەل) بلابوووتەوہ.

كاوہ گرميانى: شەھىدى قەلەم، شەھى ۱۲/۶ / ۲۰۱۳ لە بەرچاوى داىكى مېشكى دەتەقېنرېت و تېرۆر دەكرى.

سنۆبەر: داىكىتى.

شېرىن: خىزانىتى.

نامەد: كورپى شەھىد(كاوہ گرميانى)يە، كە لە دواى شەھىدكردى باوكى ھاتە دنياوہ.

سەردار ھەمىد (نۆرى)

پۈرتىكى ئەندىشەكانى فرىن

بۆ زۆر بەرپىز / فەرھەنگى شىعر

بۇ زۆر بەررېز

فەرھەنگى شىعر.

بەرلەۋەى دىلەى ئەستالاكتايتىم* ..
 ۋەختى بەربوۋنەۋەى نىزىك بېتەۋە،
 دەچم، لە ناۋ چەرداخىكدائو
 بە دىيار فەرھەنگىكى نىۋ ئاۋەزى ..
 كىتېبخانە نوۋستوۋەكەى (پاركى ئازادى) يەۋە،
 تاۋىك رادەمىنم لە بېدەنگىبەكەى و
 منەى دوۋ سى شىبابالى پەتى دەكەم ..
 بۇ نۆيتىرىن بالكتىرنەۋەم ...
 بە بان زنجىرەى زنجىرەكانى ...
 چەند رىستەيەكى (گۆرستانى چراكان) دا،
 نەۋەك، كاتى داكشەنەۋەى دىلم،
 لە ناۋ دەرىيائى ناۋچەۋاننى ئاگردا
 نەھىلن تىر بە دلى بالەكانم مەلەۋاننى بىكەم.

۲۰۱۴

*چۆراۋگە بە بەردبوۋە شۆرەۋەبوۋەكانى ناۋ ئەشكەۋتەكان.

ئەرى تۆ

چىت..؟

□ خەيالى زولفى دەرنەچى لە دل، تا دەرنەچى پۇحم
□ سىپىراوہ خەزىنەى بەختى ئىمە بە و سیا مارە

مەھوى

ئاخر ھەر كەس،

گولى بەژنت ببىنىتو..

مەراقى ھونەر نەيگرى..!

ھاژەى ستەم، لەناو رۇحيا...

سەراپاي دەتەنىتەوہ،

دلىنبايشە، ميوزىكى ژين لە تۆ دەچى..

(بالى) ى ژيان تۆى تيا نەبى...

بالۆنى خەونى چرچ دەبى،

سکیچی ٹہ وینیش بی تو...
تابلویہ کہ، تہ واو ناکری و...
رہنگہ کانی دہ بنہ ہلم و...
نہ خشہی ژیان لاسہنگ دہ کہن،

بہ شہنگیتا

مہراقی ہونہر نہ یگری،
گشت جوانیہ کی پی گوناہہ و
بیگومانہ، کہ خوی شیعرو...
خودای جوانیہ شت دہ یگری.

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىنى ئەندىشەكانى فرىن

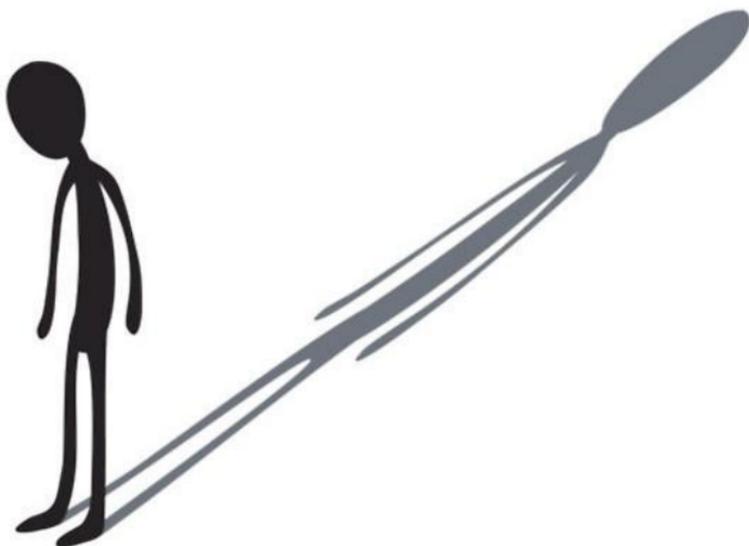

بی هوده.. هەر خەریکی..

کۆکردنەوه و لێدەرکردنی..

ورده ژیانم..!

بى ھودە.. ھەر خەرىكى..

كۆكردنەۋە وليدەركردنى..

ورده ژيانم..!

(بىر كۆردنەۋە كانم ھىندە قورسن، پۆژىك دىت زەۋى پىيى ھە ئىناگىرېت،
بەرگەى ناگىرېت و بەۋ ھۆيەشەۋە وردوخاش دەبىت..!)

(سفر)

ئەى ژيان،

خۆت ئاگات لىيە؟

چۆن بە خەفەت..

خەفەت كىر دووم؟

يان ھىشتا خۆت.. لە كلىلى

كلە بىيە كانى گىلى دەخشىنىت؟

(یەك)

ئەوێندە شمشیری مەترسی ..

لەسەر دەست و پەنجە و ملمە ..!

ناچار،

خۆم بە پەلکی ئەو شیعرا ئەدا هەڵدەواسم ..،

کە هەرچی هەڵدەدم بیانیشینمەوه،

بەلام، ئەوان ..

لە ترسی قسەلۆک و

مەزاقە قەزەمەکانی زەمبەق،

لە ناو گەمەیی شەپۆلەکانی زەریای هەوراو ..

هەر بە حەواوەوه،

بۆ خۆیان لە ناو گەمییەکاندا ..

هەر خەریکی تراتینن و داناکن.

(دوو)

كاغەز يېكش وەك من دەلى:

دەستە لەرزۆكەكانى خواناسيىك،

دەمنوشتېنېتەوہ و..

سيگۆشەيەكم لى دروستدەكات،

بۆ رەوينەوہى ترس و تازيىبەباريىبەكانى..

ئەنەناسيىكى رەبەنى..

بەرخيلە لەبەر.

(سى)

لە باخەلى

تەرمى شىعەرىڭى بۇنخۇشكراو بە كوشتن..

دەخەومو

جۇدەلىيەك...

لە تابووتى كۇنسىرتى كوفر

بە بەرىنى گەلای گشت سەدەكانى..

سەرەتاتكىي عەشقى نووسىن،

بۇ ھەمىشەيى بە خۇمدا دەدەم.

گەر قىامەتېش ھەلبىسى،

ھەلناسمەوہ.

(پینچ)

فرینم دی...،
به لآم چی بکه م؟
دالیکی بی بالمو
دالیکی بی مه دلوول،
عقلی خه ساوم کر که وتوو به سهر..
هه ناسه بوگنه نه تروکاوه کانو
ده مگرینی به دیار کیلی کتیبه کانی جهله وه،
تازه به تازه،
داوای هه لپینانی.. کاکلهی نه فامیبه کانی..
(هه زاره ی نوی ام لی ده کات.

(شەش)

ھەموو شتېك بو خوتان..،

تەنى خۆم بو خۆم،

من تەنھا..

لە تەنيايى تەنيايى دەترسم،

بۆيە قەت ناھىلم..

تەنيا بمىنئەوہ.

(حەوت)

جۈگەلە يەك ..

بەرەو (توورى سىنا اى فەرشكراو بە فەرامۆشى

ھەلدە بەستىم،

تاكو چىتر ..

بوراقى بۇقى ..

تنۇكى چاۋەكانى نەرەزى،

ھەموو (كل اەكەى دەكەمە توورى سەرك ..،

بۇ رېگرتن لە قژوهرىنى ..

دكتور (كلاش) ىنكوف دوور .

(هه‌شت)

ئە ی شیعر ..

دەلیی مەرگی ناوادی ئەوەندە زوو حازری،

بۆیە ئیتر ..

دەستکاری سینگت ناکەم،

تەنھا دەمکاری نەبیت،

ملیچە‌کەشم لە ملدایە،

دەترسم، لە تەمی بی ئاگایما ..

بیکەیتە پەتی سیدارەم.

(نۆ)

جارى، لەبەر چاوانت دەكەومو

تۇش... .

بى دەربەستى،

بۇ دەر ئەبەستى؟

بى دەر، بەسىيەتى.. .

كەرەتېكىش... .

بە زولغەيلت.. .

دامئەبەستى،

دەم ئەبەستى،

منىش، چونكە ئەسیری داوم،

لە تۆ... .

داواى سىڧدارە دەورى داوم.

(٥)

من ئەگەر زۆریش درۆ بکەم،
ئەوا، ھەر دەبمە سیاسی..
ئیتەر ئەوەندە ناشترسم...
لە باسکردنی ھەمی کس و
چاوە خێلەکانی خێلی سمیل قەرەقیری،
ھەرچەند ئەوانەش..
سەربە ژەھری بن ددانەکانی..
خولخولۆکەمی ژەتگاوین.

(يازدە)

بۇ لەمەولا..

خۆم دەپلىكىنم بەچەند ئەتوارىكى قۇرەو،

وەك،...

وردبوونەو لە چۈنپىتى مرۇقبوون،

بە دەمەو چوونى گولەئەستىرەيەك..

لەكاتى بەربوونەو یدا لەسەربانى تارىكى،

ئاخپەلكىشان بۇ بەگەر خستنى..

شەمەندەفەرى گريانى گەليک،

چەند جار يکيش، ھەر بە رېكەوت بە رى دەكەوم..

بۇ.....

گوپگرتن لە لاواندەوکانى دايکيک،

بۇ دلتەنگى خۇى..

بە ديار كۆرپەلە لە پزدان داخزاوہ كەيەو،

گەرەن بەدوای راستىيە سوتىنەرەكان

سەيرىكى سەيروسەمەرەى..

قەسىدە ھەلۋاسراوھ تاوانبار كراوھكان..

بەمردن دەكەم..!

دوچارىش.....

.....

.....

.....

تەماشايەكى قوڧرتىرە خۆكوشتنم دەكەم و

لە سىكىچى گۆرپىكدا خۆم دەنىڭم.

سه‌ردار سه‌مید (نورج)

پۆرتریتی ئەندیشه‌کانی فرین

سەردار ھەمىد (نۆرى)

پۈرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

سەردار ھەمىد (نۆرى)

پۈرتىكى ئەندىشەكانى فرىن